

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

T H E L I G H T S O F H O M E L A N D

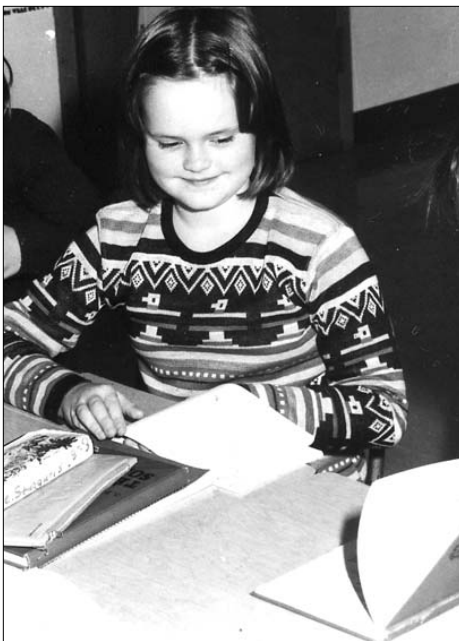
Nr. 35 (3050) 2008 SEPTEMBER 3 - RUGSĖJIS 3 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • www.tevzib.com • Nr. kaina \$1

Svarbūs šeštadieniai

Po vasaros džiaugsmų ir ilgesnio poilsio jaunimas vėl grįžta į mokyklas. Tokia jau nusistovėjusi metų eigos tvarka.

LIETUVIŲ jaunimui išeivijoje, kur tik jo daugiau susitelkę, šalia per penkias dienas einamų savaitinių mokymosi programų, prisideda dar ir “lietuviškieji šeštadieniai”. Tai organizuotas lituanistinis švietimas, lietuvių visuomenės seniai priimtas, remiamas kaip nepamainomas ir būtinas lietuvybei palaikyti užsiėmimas, per savo veiklos dešimtmečius įsitvirtinęs, nebekeliantis klausimo, ar jis reikalingas, ar atliekantis savo uždavinius, ar pasiekiantis numatytus tikslus. Nebesusilaukia nė tiek kritikos dėl atsi-randančių mokymo spragų, labiau suprantamas kaip unika-lus reiškinys. Kažkada nuogąstauta, kad laikui bėgant iš-seks mokinių skaičius, ir mokyklos turės užsidaryti. Bent šiandien visa tai atrodo kitaip. Padidėjusi iš Lietuvos emi-gracija ėmė plėsti lietuviškų mokyklų tinklą bei didinti mo-kinių skaičius jau veikiančiose mokyklose. Tai džiugūs ženklai. Apgailestaujama tik, kad ne visi naujai besikurian-tys išeivijoje domisi lietuvišku gyvenimu. Užtat sveikintini tie, kurie savo vaikus leidžia į lituanistines mokyklas, patys jungiasi toms mokykloms pagelbėti ar ten, kur jų nėra, stei-gia kad ir mažytes mokyklėles, buria į jas vaikus, stengiasi, kad imlus prieaugis, šalia daug kitų gaunamų dalykų, gautų bent šio to lietuviško. Tų naujų švietimo židinių steigimo iniciatyva itin skatintina ir remtina. PLB švietimo reikalų tvarkytojai savo ruožtu turėtų naujakurius kviesti, raginti ir pagal galimybes teikti jiems pagalbą. Pastarosios laukiama jau ir iš Lietuvos, priėmus sprendimus apie Lietuvos ir išei-vijos bendravimą. Nėra abejonės, kad tai dar labiau stiprins iniciatyvas ir mažiausiems lietuvių telkiniams nestovėti nuošaly, kai plačiausiu mastu dedamos pastangos išsaugoti lietuvybę.

KALBANT apie savąjį švietimą prisimintina dar ir tai, kad pati mažiausioji lituanistinė mokyklėlė bu-vo ir lieka šeima. Ši mokyklėlė nesiriboja keliomis šeštadienių valandomis, o veikia nuolatos. Tai ypač svarbu besimokant gimtosios kalbos, kuriai tinkamai įsisavinti rei-kia intensyvios praktikos, ką tik šeimoje tegalima atlikti iš-eivijos sąlygomis. Kaip begrupuotume lituanistinius moko-muosius dalykus, savoji kalba vis dėlto prasikiša. Iš tikrųjų ji ir turėtų būti ne tik išsaugota kaip koks nepamainomas turtas, bet ir vartojama. O tam pradžia jaunimas turi gauti šeimoje. Žinoma, jei tėvai lietuviškumo atžvilgiu nėra skir-tinųjų požiūrių. Mažėjant lietuvių telkiniams arba dėl darbo pasiūlų apsigyvenant toli nuo savo tautiečių, ateityje gali at-sirasti vis daugiau mažų lietuviškų salelių, kurioms paskęsti užtenka tik mažo neapdairumo, ir nutautėjimas užlieja. To-dėl kur tik auga nors keli iš Lietuvos išvykę vaikai, turėtų būti jiems sudaromos sąlygos mokytis lituanistikos nelau-kiant nieko kito (geresnio, palankesnio), nes bėgantis lai-kas svetur niekada nebus mums naudingas tautinio išlikimo prasme. Juo ilgiau ne savame krašte gyvensime, juo dau-giau pavojų ir trukdymų susilauksime. Tautinės savigarbos praradimo mažamečiuose ieškoti nereikia. Tai ateina vėliau, kai pradeda dundėti malūnas, traiškantis įgimtų ir išsaugotų tautinių savybių poreiškius. Kad nors dalelė jų išliktų, reikia iš anksto būti pasiruošusiems. Mokyklos, mokyklėlės, taurios lietuviškos šeimos kiekvieną rudenį prasidedant mokslo metams, nuoširdžiai tiesia visiems pagalbos ranką. Belieka sveikinti lietuviško švietimo darbuotojus, visus tuos, kurie aukojasi, kad lietuvybė išeivijoje neužgestų. ČS

Metai bėgo ir prabėgo... Ir vėl nauji atėjo. Ar kas iš čia matomų norėtų vėl sugrįžti į Toronto Maironio mokyklą?..

Ntrs. St. Dabkaus

Valstybės gynyba

ALGIMANTAS ZOLUBAS

Lietuvos pajėgumas gintis nuo galimo išorės arba diver-sinio užpuolimo pastaraisiais metais sistemingai silpnina-mas. Ši likvidacinė gynybos kryptis, nors vadinama “re-forma”, nėra grindžiama rea-liomis grėsmių bei reikmių stu-dijomis, o dengiama naiviais aiškinimais, neva užpultąją Lietuvą “gins NATO”. Nors Lietuva viena, be NATO poli-tinės ir atsakomojo veiksmo paramos, negalėtų ilgai gintis, bet ji bent pirmą smūgį turėtų atlaikyti pirmoji. Tokiu atveju stichinis patriotinis pasiprieši-nimas, be išankstinio pasiren-gimo, būtų vėl tragiškas. Būti-na išlaikyti šalies teritorinės gynybos ir savanoriškų pajėgų veiksmingas struktūras, nuo-lat rengti ir palaikyti kariuo-menės rezervą, nepažeisti Konstitucijos nuostatų apie visuotinę gynybą, kad kiek-vienas vykdytų šią pareigą ir įgyvendintų piliečiams priva-lomą karo arba alternatyviąją

krašto apsaugos tarnybą.

Jei ydinga kariuomenės reforma dar numato tik profe-sionaliąją kariuomenę, tai ci-vilinė gynyba yra dingusi išvis iš gynybos akiračio. Su oku-panto pasitraukimu dingo ci-vilinės gynybos štabai įmo-nėse ir įstaigose, civilių gyven-tojų evakuacijos planai, mo-kymai nuėjo į užmarštį, o slėp-tuvės privatizuotos ar pavers-tos sandėliais. Didžioji dalis jaunimo neturi net minimalių žinių bei patirties ginkluotai gynybai. Rusijos agresyvūs veiksmai Čėčėnijoje ir Gruz-iijoje akivaizdžiai parodė, kas ištinka gyventojus, kai iš oro krinta bombų kruša, o gatvėse šlaistosi šaudydami tankai.

Seimo Valstybės saugumo ir gynybos komiteto narės Ra-sos Juknevičienės nuomone, iš esmės būtina peržiūrėti Lie-tuvos gynybos strategiją, nes dabartinė yra klaidinga.

Anot seimo narės, Lietu-va turėtų apmokyti visuomenę gintis, kelti klausimą dėl NA-

TO bazių įsteigimo Baltijos šalyse, pertvarkyti Valstybės saugumo departamento veik-lą. Be to, jos teigimu, būtina didinti finansavimą krašto ap-saugai, kuris šiuo metu nesie-kia 1.5% (vietoj 2%) bendrojo vidaus produkto. “Tai, kad Lietuva visą dėmesį sutelks į dalyvavimą tarptautinėse mi-sijose ir praktiškai atsisakė vi-suomenės rengimo krašto gy-nybai, nebūtinai šauktinių for-ma, yra didžiausia klaida”, – BNS tvirtino R. Juknevičienė.

Lietuvos valstybės institu-cija, kuri svarsto ir koordi-nuoja valstybės gynybos rei-kalus, įskaitant valstybės insti-tucijų veiklą, yra Lietuvos res-publikos Valstybės gynimo ta-ryba. Į Valstybės gynimo tary-bą įeina prezidentas – vyriau-siasis valstybės ginkluotųjų pajėgų vadas, ministeris pir-mininkas, seimo pirmininkas, krašto apsaugos ministeris ir kariuomenės vadas.

Nukelta į 12-tą psl.

Šiame numeryje

Prie paminklo kun. A. Lipniūnui – 2,3 psl.

Sūduvos deimantas iš Gegužių – 4,10 psl.

Ar pasieks “Baltijos kelias” Gruziją? – 5 psl.

“Pajūrio lakštingalos” žavėjo tautiečius – 8 psl.

Knyga, kurios reikėjo – 9 psl.

Vadovai vaidino Apsireiškimą – 13 psl.

Atsisveikinant su dr. Ferdinandu Kaunu – 14 psl.

Iškilmė Kanados kankinių šventovėje Midlande – 15 psl.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada
Tel. 905 275-4672 • FAX 905 290-9802 • E-mail: tevzib@rogers.com
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"

Redakcija: red. Č. Senkevičius, red. R. Sakalaitė-Jonaitienė, techninė red. V. Tumosienė. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Metinė prenumerata:

\$70 - reguliari (paprastu paštu) • \$120 - reg. (1 klasės paštu)
\$90 - garbės (paprastu paštu) • \$140 - garbės (1 klasės paštu)
Oro paštu į užjūrius - \$170, paprastu paštu - \$90 (Kan. dol.)
JAV: \$90 - reguliari, \$110 - garbės • \$150 - 1 klasės paštu
JAV prenumeratoriai atsiskaito JAV doleriais.

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI" (THE LIGHTS OF HOMELAND) LITHUANIAN WEEKLY
Publisher: Lithuanian Canadian R.C. Cultural Society "Žiburiai", Inc.
Annual subscriptions: *In Canada* - regular (Publications Mail) - \$70, reg. (Lettermail) - \$120; patron (Publ. Mail) - \$90, patron (Lettermail) - \$140.
Overseas - Airmail - \$170, Surface Mail - \$90 (in CDN funds). *USA* - reg. \$90, patron - \$110, Airmail - \$150. US subscriptions are payable in US funds.

Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address above. Printed in Canada. ISSN 0040-4063

We acknowledge the financial assistance of the Government of Canada, through the Publications Assistance Program (PAP), toward our mailing costs.
Agreement No. 40012376.

PAP Registration No. 09408. CPM 1001760.

RELIGINIAME GYVENIME

Pasaulio lietuvių ir padėkos šventė Šiluvoje vyks rugsėjo 15 d. Liturgijai vadovaus Kauno arkivysk. Sigitas Tamkevičius ir išeivijos lietuvių sielovadoje dirbantys kunigai. Piligrimų sielovadoje talkins Raseinių dekanato kunigai. Tą dieną, nuo 8 v.r. iki 21 v.v. vyks Eucharistijos adoracija Bazilikoje, Ligonų sveikatos koplyčioje. Mišios vyks 8 ir 9 v.r., Marijos valandos Bazilikoje – 9.30 v.r. Mišias Bazilikoje 10 v.r. aukos prel. E. Putrimas. Liturginę katechezę aikštėje prieš Baziliką 11.30 v.r. ves N. Šmerauskas, po to bus kalbama Švč. M. Marijos litanija. Ten pat 12 val. Mišias aukos arkiv. S. Tamkevičius, agapė-koncertas vyks 1.30 v.p.p. Filmas apie Šiluvą bus rodomas 2 v.p.p. Kultūros namuose, o 3 v.p.p. paskaitą tema "Štai tavo motina" skaitys ses. I. Marijošiūtė. Sakralinės muzikos valanda Apsireiškimo koplyčioje bus 4 v.p.p., o 5 v.p.p. Rožinio malda procesijoje nuo Apsireiškimo koplyčios į Baziliką. Vysk. J. Ivanauskas aukos Mišias aikštėje prieš Baziliką 6 v.v. Apie kitus jubiliejinus renginius galima skaityti tinklalapyje www.siluva.lt.

Padėkos už laisvę šventė švenčiama rugpjūčio 31, sekmadienį, Mišiomis 12 val. dienos. Rugsėjo 6, šeštadienį, vyks Eucharistinis kongresas. Rugsėjo 7 d. – pop. Jono Pauliaus II vizito Lietuvoje 15 m. sukakties minėjimas ir jaunimo šventė, rugsėjo 8 d. – Švč. M. Marijos gimimo iškilmė, rugsėjo 9 d. – Lietuvos Kariuomenės šventė, rugsėjo 10 d. – Kunigų ir vienuolių šventė, rugsėjo 11 d. – Katalikiškų bendruomenių šventė, rugsėjo 12 d. – Ligonų ir medicinos darbuotojų šventė, rugsėjo 13 d. – Šeimų šventė, rugsėjo

14 d. – Švč. M. Marijos apsi-reiškimo Šiluvoje jubiliejaus iškilmės. Kasdien numatytos Mišios, katechezės ir paskaitos aikštėje prie Bazilikos.

Lietuvos televizija tiesiogiai iš Šiluvos iškilmių pamaldas perduos rugsėjo 7, sekmadienį, minint Jono Pauliaus II apsilankymo Lietuvoje 15-ąsias metines. Ta proga bus atidengtas jam skirtas paminklas. Taip pat pagrindinės Šiluvos jubiliejaus iškilmių Mišios bus rodomos televizijoje rugsėjo 14, sekmadienį. Lietuvos laiku jas bus galima matyti ir tinklalapyje www.lrt.lt.

Popiežius Benediktas XVI į iškilmes Šiluvoje siunčia savo atstovą Kelno arkivyskupą kardinolą Joachimą Meisnerį. Šv. Tėvas arkivyskupui rašė: "Visiems dalyviams ir tenykščiams žmonėms išreikši Mūsų rūpestį, kad jie, atsidavimo Marijai paskatinti, kupini dvasinių vaisių, su atnaujintu uolumu laikytųsi maldingumo bei gerų darbų. Galiausiai norime, kad Mūsų vardu ir Mūsų galia suteiktum apaštališkąjį palaiminimą, kuris būtų tikras dangiškos apsaugos ir būsimų malonių ženklas".

Prie Kryžių kalno liepos 24 d. atidarytas turizmo informacijos centras. Pastatą pašventino Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis, ta proga Kryžių kalne pastatytas naujas kryžius. Iškilmėse dalyvavo ministeris pirmininkas Gediminas Kirkilas, parlamentarai. Prieš liepos 27 d. vykusią Kryžių kalno atlidų sakralinį Jurgaičių piliakalnį tvarkė gausus būrys talkininkų – Oro gynybos bataliono kariai, Meškuičių seniūnijos žmonės, Šiaulių gyventojai. Prie talkininkų prisidėjo ir 30 Vokietijos bei Šiaulių rajono savanorių.

Prie paminklo kun. A. Lipniūnui

ANTANINA URMANAVIČIENĖ

Tai tikrai buvo šventas kunigas, šventas žmogus ir šventas lietuvis.

(Kazys Bradūnas)

*

Viešpatie Jėzau Kristau, argi Tavo kunigas kankinys Alfonsas nėra mums šventumo pavyzdys? Tavo pašauktas jis lietuvių tautai nešė prisikėlimo viltį, viską atidavė kitiems ir nieko nepasiliko sau. (Panevėžio vyskupas Jonas Kauneckas)

Kun. A. Lipniūnas

Nuovargio nepažįstančiai, karštai mylinčiai savo tėvynę Lietuvą, Gdansko lietuvių draugijos pirmininkei, besirūpinančiai kartu su iškiliais, garbiais lietuviais, ir lenkais Štuthofio kankiniui kunigui Alfonsui Lipniūnui altoriaus garbės suteikimu, Pucko miesto (Lenkija) valdyba Ramunei Ordo įteikė 2008 m. gegužės 9 d. parengtą programą "Pucko dienos 2008", skirtą kankinio Dievo tarno profesoriaus kun. Alfonso Lipniūno pagerbimui.

"Pucko dienos 2008" – tai birželio 27-30 dienos. Pati svarbiausia – 29-oji diena. Jos metu vyko kunigui atminti lentos atidengimas ir pašventinimas prie ligoninės, kurioje jis mirė. Tai jau ketvirtasis paminklas. Pirmoji lenta prie namo, į kurį vokiečiai uždarė leisgyvius kalinius iš Štuthofio atvarytus į Pucką 1945 m. kovo mėn. pradžioje. Antroji lenta šventovėje, kurioje būdamas laisvas auکوjo pirmąsias šv. Mišias. Lentą kun. A. Lipniūnui padarė Pucko miesto gražinimo draugija. Trečias gražus paminklas, beveik kapų centre, su iškaltais žodžiais *Pro Deo et Patriae*. Žemiau lentelė su paaiškinimu *Martyres Litvani de KZ Stutthof*. Žodžiai skirti čia palaidotiems lietuviams kun. A. Lipniūnui ir inž. A. Šapalui. Paminklas atsirado vargo brolių rūpesčiu, o daugiausia kun. S. Ylos ir inž. Pilypo Naručio.

Alytiškiai buvo pakviesti dalyvauti "Pucko dienos 2008" iškilmėse. Jiems atstovavo dzūkų draugės Dzūkų pulkucio "Šilagėlės" ansamblio dainininkės; beveik visos Alytaus miesto skyriaus narės: Rita Stanevičienė, Vitalija Kašėtienė, Inga Rakauskienė, Razvita Kriščionaitienė, Nijolė Brindzienė, Angelė Stepona-

vičienė, šių eilučių autorė, Zabelė Satkauskienė, garsioji raudotoja Anelė Markevičienė – rėmėjos. Be dainininkių, vyko ir aktyvių alytiškių būrelis Renata Danevičienė, Antanina Mikalonytė, Alfonsas Vitkauskas ir kiti.

Birželio 28-ąją jau anksti rytą pradėjo lyti. Apie 8 val. patogus autobusas, vairuojamas Leono Sakavičiaus, išriedėjo iš Alytaus. Važiuojant per sieną atgijo prisiminimai: pasienio spygliuotos vielos, kruopščiai išaketa pasienio žemės juosta, svetimos šalies šunimis vedini patruliai ir rūpestingas pasų tikrinimas. Kaip pasakoj – viskas apsivertė: jokių šunų,

Prie dar neatidengtos lentos Gdansko dr-jos pirm. Ramunė Ordo ir Pucko burmistras Marek Rintz

jokių tvorų, jokių svetimos šalies sargų. Nepabodo apie 9 val. trukusi kelionė. Kalbose pakako vietos sodams, derliams. Rūpestėlius šalin nuvydavo smagi lietuviška dainelė. Tolo namai, gimtieji laukai, liko Alytus su "sciklialio" langeliais.

Apie 6 v.v. buvome Gdanske. Ieškojome viešbučio, kuriame turėjom nakvoti. Pasitiko mūsų laukęs tautietis Rimantas, kurį dar mažą karo audros nubloškė toli nuo gimtinės.

Nukelta į 3-čią psl.

Kryžių kalno vienuolynas, kurį pastatyti pranciškonus paragino popiežius Jonas Paulius II, 1994 m. lankydamasis Vernos kalno pranciškonų vienuolyne (Italija). Projektą sukūrė architektai italai Nunzo Rimando ir Fr. Angelo Polesello bei šiaulietis A. Jukna. 1997 m. birželio 13 d. popiežius projektą pašventino. Kertinis akmuo, kuriame saugoma kapsulė su steigimo dokumentais, atkeliavo į Lietuvą iš Vernos kalno. 2000 m. liepos 7 d. pašventintas Mažesniųjų brolių vienuolynas stovi už 300 m nuo Kalno. Jame koplytelė ir 16 celių, o svarbiausia paskirtis – Lietuvos šv. Kazimiero provincijos noviciatas. Vienuolyne gali rasti prieglobstį tyloje norintys susikaupti maldininkai. Pro koplytelėje už altoriaus esantį langą matosi visa kryžių panorama

Ntr. Irenos Ross

Lietuvos ambasados atstovai Varšuvoje, Ramunė Ordo, kun. R. Pūkenis ir alytiškės dainininkės

Prie paminklo...

Atkelta iš 2-ro psl.

Vakarinis gražuolis Gdanskas žavėjo dzūkus savo architektūra, gražiomis šventovėmis. Vilionių kerams atsilaike dainininkės. Repeticijos. Juk rytoj lietuviška daina ir giesmė turi ypatingai gražiai suskambėti. Vieni vakare repetavę, kiti pasidžiaugę Gdanskio gražumu, tretį alučio gardumu, 29-osios ankstų rytą atsikėlę, kavos išgėrę, autobusan susėdę, 8 val. išvykom Puckan.

Kalba Panevėžio kun. Robertas Pūkenis

Šv. Petro ir Povilo šventovėje sustojome prie kunigo A. Lipniūno memorialinės lentos. Skaidria ugnele degė mūsų uždegta žvakelė. Garbūs Pucko žmonės gėlių padėję.

Prisirinko pilna šventovė žmonių. Netoli altoriaus gražiais tautiniais drabužiais – alytiškės. Šventovės skliautais nuvilnijo lietuviškai

skambančios šilagėlių šventos giesmės prieš šv. Mišias, o joms prasidėjus – *Pulkim ant kelių*. Žmonės meldėsi už Štuthofio kankinius, už lietuvių, atgulusius Pucko žemėje, nepasiekusius savo tėvynės. Šv. Mišias koncelebravo ir Panevėžio kunigas Robertas Pūkenis. Iškilmingose pamaldose dalyvavo aukšti svečiai – Lietuvos ambasados Lenkijoje atstovai, Pucko miesto valdybos nariai, labai malonus miesto burmistras. Svečių švarkų atlapėliuose puikavos mūsų trispalviai ženklukai. Pucko klebonas paprašė alytiškių dalyvauti procesijoje. Pirmose procesijos gretose ėjo Alytaus dzūkės – giesmininkės, savo tautine apranga išsiskirdamos iš minios. Jos traukė dalyvių ir fotografų dėmesį.

Iš šventovės žmonių minia patraukė prie ligoninės, kurioje mirė kunigas. Skambėjo Lietuvos himnas, kalbėjo Gdanskio Lietuvių draugijos pirmininkė, šventės rengėja Ramunė Ordo, Pucko miesto burmistras Marek Rintz. Prie paminklo perkirpti juostelę pakviečiama alytiškė Inga Rakauskienė. Šviesiom mintim tą garbę išgyvenom visi lietuviai su Inga drauge. Burmistras apdovanojo aktyviai dalyvavusią iškilmių rengime Danutą Turčinską. Prie atidengto paminklo, reikšdami didelę pagarbą kunigui A. Lipniūnui, nuoširdžias kalbas sakė aukšti miesto, iš Varšuvos Lietuvos ambasados atvykę svečiai, lenkų Lietuvos kunigas vadinamas “Wielki Litwin”. Alytaus dainininkės savo šventam tėvynainiui padainavo *Augo girioj ažuolas*. Dainos prasmę padėjo išryškinti mūsų gražiosios dainuojančiųjų rankose laikomos vėliavėlės. Vėliau Pucko žmonės prašė padovanoti vėliavėlių ir jiems.

Stovim prie paminklo. Į mus žiūri gerosios kunigo akys. Jis, atrodo, mus palydi. Palydi ir įsako mylėti savo tėvynę, dėl kurios tiek daug savęs negailėdamas aukojosi. Kunige, tavo meilė įpareigoja, tavo kančia moko, kokiais privalome būti.

Kunige šventasis

Užmaršties šalelėn
Pabėgt negalėsi.
Kunige šventasis,
Mokyt mus turėsi.

Skamba Tavo žodžiai
Lietuvio širdy,
Tais vergijos metais
Vilniuje tarti.

Guodei Tu tautietį,
Viltį jam teikei.
Toli ištremtuosius
Mylėjai, šelpai.

Savęs negailėjai,

Save pamiršai
Kunige, lietuvi,
Kitais gyvenai.
O Tėvynės meilė
Kalinio kely
Ugnele kasdieną
Degė Tau širdy.

Tu esi mums gyvas,
Pavyzdžiu tapai
Užtarimo prašom –
Viską juk matai.

ANTANINA URMANAVIČIENĖ

Padėka

Aš atvykau dėkoti
Ir lenkams, ir jų žemei

Už maldą dovanotą
Prie lietuvačių kapo.

Prie kapo nukankintų,
Sudegintų, pasmaugtų,
Apie Štuthofio siaubą
Kalbėsiu aš pasauliui.

Nesutinku tylėti –
Eilėraščiais aš šauksiu,
Kad ateity galėtų
Taika laimėt pasauly.

Aš atvykau dėkoti
Ir maldą pakartoti...
AČIŲ – DZIEKUJĘ.

RAMUNĖ ORDO, Puckas,
2008.VI.29

SAVAITĖ LIETUVOJE

Kanclerė Lietuvoje

Rugpjūčio 26 d. Lietuvoje lankėsi Vokietijos kanclerė Angela Merkel. Susitikime su prezidentu Valdu Adamkumi aptartas Rusijos sprendimas pripažinti Gruzijos administracinių regionų Pietų Osetijos ir Abchazijos “nepriklausomybę” yra visiškai nepriimtinas, nes jis šiurkščiai pažeidžia tarptautinės teisės principus. V. Adamkus ir Vokietijos kanclerė taip pat pažymėjo, kad Rusija turi laikytis visų prisiimtų įsipareigojimų ir išvesti savo kariuomenę iš Gruzijos.

Prezidentas viešniai pristatė Lietuvos energetinę būklę po 2009 m. ir šalies pastangas rasti išeitį. Jis supažindino ją su Lietuvos planais statyti naują atominę elektrinę ir tiesti elektros jungtis į Lenkiją ir Švediją. Susitikime taip pat aptarti Lietuvos ir Vokietijos santykiai ir jų plėtros perspektyvos, ES ateitis ir Lisabonos sutarties įgyvendinimas, ES ryšių su Rytų kaimynėmis gilinimo galimybės.

Nusikaltimų įvertinimas

Seimo narys Emanuelis Zingeris, Tarptautinės komisijos nacių ir sovietinio okupacinių režimų nusikaltimams Lietuvoje įvertinti pirmininkas ir Darbo grupės pasiūlymams dėl Lietuvos veiksmų rengti siekiant totalitarinių režimų įvykdytų nusikaltimų įvertinimo Europos sąjungos lygiu vadovas, oficialiame susitikime su Vokietijos kanclere Angela Merkel išsakė Lietuvos susirūpinimą dėl nacių ir sovietų totalitarinių režimų įvertinimo Europos sąjungoje. Jis padėkojo Angelai Merkel už Vokietijos vyriausybės konkrečią paramą įtvirtinant šią temą oficialiuose ES sprendimuose. A. Merkel išreiškė visišką pritarimą totalitarizmo įvertinimui ES Komisijos lygmenyje.

Vyriausybinių Darbo grupę kartu su Europos komisija 2008 m. rugsėjo 29 d. Molotovo-Ribbentropo pakto slaptyjų protokolų pasirašymo dieną Vilniuje ruošia ES tarptautinę konferenciją, skirtą totalitarinių režimų nusikaltimams įvertinti ir konkretiems pasiūlymams EK suredaguoti.

Panašūs rezultatai

Tarptautinė agentūra *Standard & Poors* savo naujausioje Lietuvos apžvalgoje numato, kad artėjančių seimo rinkimų Lietuvoje rezultatas bus panašus į dabartinį – nestabili ir ideologiškai skirtinga koalicija, kuri nesugebės nei kovoti su ekonomikos sulėtėjimu, nei įgyvendinti reformų. Nuo pat nepriklausomybės atkūrimo

90-ųjų pradžioje Lietuvos politinė sistema buvo nuolatinėje sumaištyje. Politinės partijos steigiasi, skaldosi ir jungiasi neįtikėtinu dažnumu. Nuolatinė šio proceso ašis visą laiką buvo asmenybėmis paremta politika. Partijų sėkmė glaudžiai susijusi su jų vadovų sėkme, skelbia *S & P*.

Taip pat nurodoma, kad nepaisant politinės sistemos fragmentacijos, esama bendro sutarimo dėl ES politikos ir euro įvedimo, nes ideologiniai skirtumai tarp oponentų yra labai maži. Tačiau politinis susiskaldymas labai prisidėjo prie to, kad dabartinei vyriausybei nepavyko įgyvendinti reikiamų priemonių pristabdyti išaugusiam vartojimui ir sumažinti infliaciją.

Atkreipiamas dėmesys ir į nemažėjančią korupcijos problemą Lietuvoje. *Standard & Poor's*, pernai pavasarį Lietuvos kredito vertinimo perspektyvą pakeitusi iš stabilios į neigiamą, šių metų liepą paliko tuos pačius skolinimosi vertinimus, tačiau perspėjo, kad “kieto nusileidimo” rizika Lietuvoje vis dar reali.

Užtarė prezidentas

Prezidentas Adamkus su Lietuvos miestų ir rajonų merais rugpjūčio 27 d. aptarė rengimąsi Lietuvos tūkstantmečio minėjimui savi-valdybėse. Jo teigimu, darbas yra prasidėjęs, sunkumų esama, bet trūksta šios sukakties minėjimo visoje Lietuvoje koordinavimo ir teisingo valstybės lėšų skirstymo šiam tikslui visos šalies mastu. Prezidentas iš savo pusės sako bandysiąs atkreipti vietos verslininkų dėmesį į Tūkstantmečio minėjimo svarbą, kad jie irgi padėtų lėšomis rengiantis reikšmingai Lietuvos valstybės sukakčiai.

Prezidentas pabrėžė neturįs nieko prieš atkuriamus Valdovų rūmus, kuriems skiriama didžioji Tūkstantmečio minėjimo lėšų dalis, tačiau, jo nuomone, lėšos šiam objektui Vilniuje turėtų būti skiriamos atskira eilute miesto ar valstybės biudžete, bet ne atitraukiant pinigų, skirtus savivaldybėms.

2009 metais sukaks tūkstantis metų, kai Kvedlinburgo – Harco kalnų papėdėje esančio Vokietijos miesto – metraščiuose pirmą kartą buvo paminėtas Lietuvos vardas. 1009 m. šventojo Brunono krikšto misijos fakto paminėjimas Kvedlinburgo metraščiuose yra pirmasis liudijimas, kad Lietuva buvo susidomėta žymiai anksčiau, nei karalius Mindaugas pradėjo savo valstybinę veiklą.

75-metį švenčia kultūros istorikas, publicistas, buvęs politkalinys Albinas Vaičiūnas, kuris yra daugelio kultūrinių organizacijų steigėjas ir narys. Vilniaus karininkų ramovėje vykęs jo pagerbimo vakaras parodė, kokius plačius dirvonus šis žmogus yra išaręs ir kiek jis turi draugų ir gerbėjų, kurie jį vadino Sūduvos deimantu. Kalbiname Albiną Vaičiūną – apie gyvenimą ir išgyvenimus.

– Šiandien Jūs labai aktyvus kultūrininkas, kultūros istorikas, bet mes žinome, kad Jūs jaunystėje, o tai buvo okupacijos metai, buvete politikas ir dalyvavote disidentiniame judėjime. Kaip tai įvyko, kokios aplinkybės sąlygojo ir apskritai, kaip susiklostė Jūsų gyvenimas?

– Pokario metais ten, kur gyvenau – Šakių apskrity, Kriūkų apylinkėje, Gegužių kaime – buvo labai gyvas partizaninis judėjimas. Tuo pasiremami, kad tėvai turėjo nemaug žemės (4.5 ha) ir mūsų namai galėjo mažiau kristi į akis okupantams, partizanai mūsų ūkyje gyvendavo ištisomis savaitėmis. Mūsų sodybos klojime, šiauduose, gyvendavo Andrius Šmuilys su draugu Antanu Mureika. Tėvai jiems nešdavo maistą. Šmuilio sūnus Valentinas ir dabar dar dėkoja, kad priglausdavom jo tėvuką. Paskui ir jis pas mus gyveno. Namuose ir visame mūsų krašte sklandė patriotinės nuotaikos. Iš tų vietovių į lagerius pakliuvo kun. J. Vyšniauskas (ten ir mirė). Jis gyveno kaimynystėj. Kaip Nepriklausomybės kovų savanoris – kapelionas – buvo gavęs žemės; turėjo didžiulę biblioteką, mes naudodavomės ja (*Trimito*, *Kario* žurnalai ir kt.). Tai buvo mūsų lektūra. Jaunimui ir kilo mintis organizuoti pasipriešinimą okupantams. Mūsų trijulė, vaikiščiudama po Lukašiaus ir Nykos slėnius, sugalvojo steigti organizaciją. Mes trise, Kriūkų gimnazijos mokiniai, sudarėm iniciatyvinę grupelę ir 1950 m. įsteigėm “Lietuvos jaunimo Vyčių sąjungą”. Organizacijai priklausė daugiausia gimnazistai. Susisiekiame su “Tauro” apygardos partizanais, jie įregistravo mūsų pagrindinę organizaciją. Ryši su jais palaikėm per Marijampolę. Paskui aš ir mano pusbrolis Antanas Vaičiūnas išvažiavom į Kauną. Algimantas Urbštas, kuris buvo mūsų organizacijos vadovas, jau mokėsi Kauno politechnikume. Į Kauną persikėlė ir organizacijos centras. Leidom laikraštį *Laisvės keliu*. Į mūsų organizaciją buvo infiltruotas NKVD užverbuotas žmogus, agentas Česlovas Kurauskas. Jo istorija taip pat įdomi.

1941 m. buvo suimti 2,000 Lietuvos patriotų ir be teismo išvežta į Kareliją-Suomiją. Česlovas buvo vienas iš jų. Matyt, ten jį užverbavo ir paleido. Jis gyveno Kaune, ieškojo ryšių su panašiomis į mūsų organizacijomis. Toks Albinas Vinča jį pakvietė į mūsų organizaciją. Jis atėjo ir išdavė visus, kuriuos tik žinojo – 11 asmenų. Visus areštavo.

Sūduvos deimantas iš Gegužių

Mes veikėm penketais ir vieni kitų nepažinojom. Mūsų, Kauno, grupė buvo pasivadinus “Sakalais”. Buvo steigiamos grupės Panevėžy, Marijampolėj ir kitur. Kai mus suėmė, iš karto nesuvokėm, kas išdavė. Pamatėm, kad NKVD viską apie mus žino. Č. Kurausko bute, Šančiuose, vykdavo net mūsų susirinkimai, ten kurį laiką buvo ir rąšomoji mašinėlė, kuria spausdindavom savo laikraštį. Mus pradėjo areštuoti 1951 m. ba-

lagieriuose penketą metų. Išleido Kūčių vakarą, bet aš niekur nėjau. Norėjau už-eiti pas prof. J. Klimavičių, – jis jau buvo baigęs bausmę ir gyveno mieste, – o Kūčių vakarą buvo nepatogu eiti pas žmones. Kalėdų rytą nuėjau pas Klimavičių, mes su juo visą dieną šnekėjom. Vakare jis mane palydėjo į geležinkelio stotį. 1956 m. sausio 1 d. išlipau Vilniaus geležinkelio stoty. Nuėjau pas brolių, jis tą rudėnį buvo įstojęs į Pedagoginį institutą ir nuslėpęs, kad turi brolių lageryje. Pamatęs mane bendrabutyje, kuris buvo prie Žaliojo tilto, brolis išsigando. Buvau apsilvilkęs šimtasiūle,

Susitikau įdomių žmonių – istoriką Juozą Klimavičių, Kauno Vytauto Didžiojo ir Vilniaus universiteto profesorių; kun. Dobrovolskį, kuris mums skaitydavo idealistinės filosofijos paskaitas. Susirinko jaunimo savišvietos būrelis – studentai, gimnazistai. O aš

nebuvo baigęs net vidurinės. Rinkdavomės, žinoma, slapta vakarais, kur nors lauke. Susėdam kokia dešimt jaunuolių, ir profesoriai mums pasakoja. Prisimenu, tarp mūsų buvo Vengrijos švietimo ministerio pavaduotojas Vukovari. Jis skaitė grafologijos paskaitas. Klausydavom labai įdomių dalykų. Buvo prof. Vytautas Jurgutis (grįžęs jis dirbo M. Mažvydo bibliotekoje). Buvo gydytojų, toks Mykolas Kliučius iš Žemaitijos, Boleslovas Šidlauskas. Mums, jaunimui, tai buvo geri universitetai.

Patikrinimo metu mums reikėdavo sakyti savo pavardę ir kiek metų esi nuteistas. Aš sakydavau: nuteistas 25-eriems. Kartą, tai buvo 1955 m. rudėnį, vienas prižiūrėtojas atkreipė dėmesį ir pasakė: negali būti, aiškinkis, tavo ne tokia bausmė. Nueinu: sako, tavo byla peržiūrėta, liko visiems bylininkams po 10 metų. O aš apie tai nebuvo net informuotas. Tai buvo jau po Stalino mirties, aš žinojau įstatymą, kad jeigu esi paimtas kaip nepilnametis, bausmė dar turi mažinti. Todėl Vorkutoje ėjau į teismą, ir 1955 m. mano byla dar kartą peržiūrėta. Pasirodė, kad bausmę jau esu atlikęs. Iš viso išsėdėjau

iškart buvo matyti, kas toksai. Jis išsivedė mane į miestą; pravaikščiojom, kol išėjo traukinys į Kauną, kur buvo nupirktas valdiškas bilietas. Iš Kauno važiauvau pas mamą, į Gegužių kaimą.

– O kaip susilietėt su kultūros istorija?

– Labai domėjausi knygomis. 1949 m., dar prieš suimant, kaime susirinkom keletas kaimynų gimnazistų ir įsteigėm biblioteką. Mūsų nuostata buvo tokia – kas nori būti skaitytojas, turi atnešti vieną knygą. Kaimo žmonės imdavo ir skaitydavo. Bet greitai NKVD “užpelengavo”, kad veikia tokia slapta biblioteka. Pusbrolių Praną iškvietė į valsčių ir tardė. Mes turėjom katalogus, kuriuose buvo apie 300 knygų. Enkavėdistai pasižiūrėjo, kad prieš valdžią knygų nebuvo ir mus paliko ramybėje. Paskui ...tie Vorkutos universitetai. Grįžęs stojau į vakarinę vidurinę mokyklą Kaune. 1959 m. baigęs stojau į Vilniaus universitetą. Egzaminus išlaikiau į matematiką, bet manęs nepriėmė. Kažkas patarė nueiti pas rektorius. Tas pasiuntė pas komjaunimo sekretorius Statulevičių. Tas sužinojęs, kad aš iš lagerio, pasakė: “Kaip tu galėsi

žiūrėti mokiniams į akis, būdamas liaudies priešas? Ne, tokių nereikia”. Pamačiau, kad humanitariniams mokslams esu netinkamas. Nuėjau į Prekybos technikumą. Baigęs nuėjau dirbti į turistų klubą, nes man labai patiko kraštotyra. Įstojau į universiteto neakivaizdinį skyrių, į ekonomiką. Baigusį mane pasikvietė į knygų prekybą. Man tai labai tiko. 30 m. dirbau knygų prekybos sistemoje. Galų gale išsitarnavau Vilniaus centrinio knygyno direktoriaus pavaduotojo kėdę, bet kaip ne labai patikimas – ūkio reikalsams. Bet vis tiek man tekdavo dirbti atsakingą darbą, nes direktorius nieko neišmanė.

Tvarkiau Vilniaus zonos užsakymus. Mūsų knygynui priklausė 46 knygynai keliuose rajonuose. Knygynų vedėjai pagal teminius planus užsakydavo, kiek kokių pavadinimų knygų reikia. Vedėjos knygų prekybą jau būdavo baigusios pokario metais ir nieko nežinojo, pvz., kas toks Santvaras. Kai jau buvo pradėta leisti pasitraukusiųjų į Vakarus knygas, vedėjos, – o tai daugiausia būdavo moterys, – užsakydavo išeivių autorių aštuonias knygas. Aš nesiklausęs ištaisydavau, priekyje pridėdamas vienetą arba dvejetą. O tų knygų būdavo didžiausias trūkumas. Kadangi tarp užsakymo ir pačios knygos praeidavo daug laiko, jos apsidžiaugdavo, kad gavo daugiau. O valdžios būdavo specialiai nustatytas tiražas – ne daugiau 5,000 tokių knygų.

Lietuvoj gyvenančių poetų knygų tiražas buvo 20, 50, 60 tūkst. Pvz., E. Mieželaičio, J. Baltušio ar kt. Domėjausi išeivių literatūra ir žinojau autorius, kurie yra svarbūs. Taip pavykdavo padidinti geresnių autorių tiražą. Buvo dar ir toks atvejis. Jau artėjo Atgimimas. Visuose Lietuvos knygynuose buvo surinkti užsakymai knygai *Basanavičius Bulgarijoje*. Poreikis – tik 600 egz. Aš tiems vadovams sakiau: ką jūs darot, Basanavičiaus – 600 knygų visai Lietuvai, net bibliotekoms neužteks! Siūliau užsakyti mažiau: 2,000 egz. Knygų bazės direktoriaus pavaduotojas sakė: gerai, ant tavo atsakomybės – jeigu neišpirks, atvešim tiražą tau į butą. Sakau, gerai, tiktai rašykite tiek, kiek žmonės reikia.

– Esate Zanavykų bendrijos pirmininkas, bet Jus galima matyti daugelyje kitų organizacijų ir renginių.

– Esu mūsų kraštiečio Prano Vaičiūno draugijos centru Marijampolėje pirmininkas; priklausau Etninės kultūros globos tarybai, kuri veikia prie Lietuvos seimo, esu Sūduvos regiono vicepirmininkas. Dalyvauju Žmogaus teisių draugijoje, Jungtinių Tautų draugijos darbe daug metų dalyvavau, dabar ta veikia jau prislopo.

Nukelta į 10-tą psl.

Albiną Vaičiūną 75-mečio proga sveikina seimo nariai – (iš kairės) Rytas Kupčinskas ir prof. Arimantas Dumčius.

landžio 28 d. Taigi mūsų organizacija išsilaike beveik metus.

Mus teisė. Dauguma gavo po 25 m. Tie, apie kuriuos išdavikas žinojo mažiau, gavo po 10 m. Aš gavau 25 m., nes buvau tos organizacijos vadovo pavaduotojas. Paskui – kalėjimas. Buvau išvežtas į Europos šiaurę – į Vorkutą. Teisė dar nepilnametį – man buvo 17 metų. Pilnametystės sulaukiau jau lageryje. Bet toks aš buvau ne vienas. Prisimenu, Vilniaus kalėjime susitikau Burdą, kuris buvo dar jaunesnis už mane. Imdavo į kalėjimą tikriausiai nuo 16 metų. Politiniais reikalais okupantai nesismulkindavo.

– Praėjot gerą mokyklą.

– Visada juokiuos, kad tai buvo Vorkutos universitetai. O ten iš tiesų buvo daug inteligentų – Lietuvos profesorius, karininkų, gydytojų, kunigų. Mūsų gyvenimas buvo įdomus. Dirbau vadinamojoje 40-ojoje anglies šachtoje, kur buvo vieni politiniai kaliniai; vėliau 59-ajame lageryje. Vien Vorkutoje buvo 60 lagerių. Prasi-dėjo sukilimai. 29-ojoje šachtoje sukilė žmonės buvo sušaudyti. Mūsų grupė, kaip aktyvą, apie 20 žmonių, kurie neva organizavo sukilimą, “susėmė” ir išvežė kaip tik į tą 29-ąją lagerį.

nebuvo baigęs net vidurinės. Rinkdavomės, žinoma, slapta vakarais, kur nors lauke. Susėdam kokia dešimt jaunuolių, ir profesoriai mums pasakoja. Prisimenu, tarp mūsų buvo Vengrijos švietimo ministerio pavaduotojas Vukovari. Jis skaitė grafologijos paskaitas. Klausydavom labai įdomių dalykų. Buvo prof. Vytautas Jurgutis (grįžęs jis dirbo M. Mažvydo bibliotekoje). Buvo gydytojų, toks Mykolas Kliučius iš Žemaitijos, Boleslovas Šidlauskas. Mums, jaunimui, tai buvo geri universitetai.

Patikrinimo metu mums reikėdavo sakyti savo pavardę ir kiek metų esi nuteistas. Aš sakydavau: nuteistas 25-eriems. Kartą, tai buvo 1955 m. rudėnį, vienas prižiūrėtojas atkreipė dėmesį ir pasakė: negali būti, aiškinkis, tavo ne tokia bausmė. Nueinu: sako, tavo byla peržiūrėta, liko visiems bylininkams po 10 metų. O aš apie tai nebuvo net informuotas. Tai buvo jau po Stalino mirties, aš žinojau įstatymą, kad jeigu esi paimtas kaip nepilnametis, bausmė dar turi mažinti. Todėl Vorkutoje ėjau į teismą, ir 1955 m. mano byla dar kartą peržiūrėta. Pasirodė, kad bausmę jau esu atlikęs. Iš viso išsėdėjau

iškart buvo matyti, kas toksai. Jis išsivedė mane į miestą; pravaikščiojom, kol išėjo traukinys į Kauną, kur buvo nupirktas valdiškas bilietas. Iš Kauno važiauvau pas mamą, į Gegužių kaimą.

– O kaip susilietėt su kultūros istorija?

– Labai domėjausi knygomis. 1949 m., dar prieš suimant, kaime susirinkom keletas kaimynų gimnazistų ir įsteigėm biblioteką. Mūsų nuostata buvo tokia – kas nori būti skaitytojas, turi atnešti vieną knygą. Kaimo žmonės imdavo ir skaitydavo. Bet greitai NKVD “užpelengavo”, kad veikia tokia slapta biblioteka. Pusbrolių Praną iškvietė į valsčių ir tardė. Mes turėjom katalogus, kuriuose buvo apie 300 knygų. Enkavėdistai pasižiūrėjo, kad prieš valdžią knygų nebuvo ir mus paliko ramybėje. Paskui ...tie Vorkutos universitetai. Grįžęs stojau į vakarinę vidurinę mokyklą Kaune. 1959 m. baigęs stojau į Vilniaus universitetą. Egzaminus išlaikiau į matematiką, bet manęs nepriėmė. Kažkas patarė nueiti pas rektorius. Tas pasiuntė pas komjaunimo sekretorius Statulevičių. Tas sužinojęs, kad aš iš lagerio, pasakė: “Kaip tu galėsi

2008 m. spalio 12 d. – rinkimai į Lietuvos Respublikos Seimą

GERBIAMI LIETUVOS PILIEČIAI,

Šių metų spalio 12 d. vyks rinkimai į Lietuvos Respublikos Seimą. Lietuvos Respublikos piliečiai, gyvenantys užsienyje, rinkimų teisę gali realizuoti spalio 12 dieną atvykdami balsuoti į Lietuvos Respublikos ambasadą Otavoje (130 Albert St., Suite 204, Ottawa, ON, K1P 5G4), o taip pat iš anksto balsuodami paštu.

Kad pasiruošimas rinkimams vyktų sėkmingai ir sklandžiai, LR Ambasada Otavoje tikslina turimą informaciją apie pilnamečius rinkėjus, gyvenančius Kanadoje. Kreipiamės į Jus su prašymu iš anksto registruotis rinkimams – siųskite užpildytą rinkėjo anketą arba skambinkite telefonu 613 567 5458. Anketą galima rasti ambasados tinklalapyje www.ca.mfa.lt, taip pat pasiimti lietuvių kredito unijose Toronte, Hamiltone ir Monrealyje bei Kanados lietuvių bendruomenės apylinkėse. **Registracija rinkimams tęsiama iki penktadienio, rugsėjo 26 d.**

Mieli tautiečiai, kviečiame Jus pasinaudoti Lietuvos Respublikos Konstitucijos suteikta teise ir išreikšti savo pilietinę valią – dalyvauti rinkimuose!

LR AMBASADA KANADOJE

Ar pasieks “Baltijos kelias” Gruziją?

AUDRIUS BRŪZGA,
Lietuvos ambasadorius
Vašingtone

Rugpjūčio 23 d. Lietuva minėjo Juodojo kaspino dieną. Prieš 69 metus Sovietų Sąjunga ir nacistinė Vokietija pasidalino įtakos zonomis Europoje, kad galėtų be vargo okupuoti kaimynines šalis ir ruošti naujiems išpuoliams prieš Vakarų šalis. Molotovo-Ribbentropo paktas padėjo įžiebtį Antrojo pasaulinio karo gaisrą. To karo liepsnose žuvo milijonai žmonių, išdraskytos ištisos tautos ir valstybės. Daug kentėjo ir Lietuvos žmonės. Patyrę sovietų ir nacių okupacijas, lietuviai dar ir šiandien gydo istorijos žaizdas, dar vaduojasi iš praeities slogučio. Bet Lietuva pamažu atsitiesia. Atgavusi laisvę ir nepriklausomybę ji išvien su kitomis demokratinėmis Vakarų pasaulio šalimis šiandien kuria naują Europą.

Nusikalstamas Molotovo-Ribbentropo paktas diskredituotas ir pasmerktas, bet to nelemto sandėrio šmėkla vis dar vaidenasi. Kaip niekad tai akivaizdu šiandien, kai Rusijos tankai traukia Gruzijos nepriklausomybę. Nors gyvename 21-ojo amžiaus pasaulyje, Rusija vis dar niekaip negali atsižadėti ciniškos įtakos zonų doktrinos. Ji niekaip nesusietaiko su mintimi, kad išsilaisvinusių ir demokratiškai besitvarkančių tautų jau nebesukiši atgal į narvą. Gruzija, kaip ir Ukraina, kaip Baltijos valstybės, Lenkija, Čekija ar Rumunija pasirinko demokratinį Vakarų kelią ir niekada nesutiks su savo laisvės ar suverenumo apribojimais.

Matant Gruzijos dramą negalima likti abejingu. Jei nepasipriešinsime smurtui ir revizionistinėms užmačioms dabar, rytoj gali būti vėlu. Turime garsiai ir vieningai pasakyti už Gruzijos nepriklausomybę, jos teritorinį vienti-

sumą ir teisėtą vyriausybę. Reikia žmonių moralinio ir pilietinio palaikymo, reikia humanitarinės ir ekonominės pagalbos, bet už vis labiausiai – diplomatinės.

Tarptautinė bendruomenė – Jungtinės Tautos, Europos sąjunga, NATO, ESBO, G-7 ir kt. turi apginti Gruzijos suverenumą ir neleisti agresoriui savavaliauti, pažeidinėjant tarptautinę teisę ir elementarų humaniškumą. Teikia vilčių pastarųjų dienų žinios iš Briuselio, Vienos ir Niujorko.

Štai NATO Užsienio reikalų ministrai neeiliniame posėdyje “išreiškė tvirtą paramą Gruzijos nepriklausomybei, suverenitetui, teritoriniam vientisumui ir demokratiškai išrinktai valdžiai, sutarė teikti praktinę pagalbą, būtiną normaliam visuomenės gyvenimui ir ekonominei veiklai atkurti”, praneša Lietuvos URM. Ketinama nedelsiant įvertinti konflikto metu padarytą žalą Gruzijos infrastruktūrai ir spręsti dėl kitų pagalbos priemonių. Posėdyje pažymėta, kad konfliktas nepakeitė NATO įsipareigojimų dėl Gruzijos integracijos į NATO ir nutarta įsteigti NATO-Gruzijos komisiją.

Europos sąjungos pareiškimai labiau niuansuoti. Atsižvelgiama į ES pirmininkaujančios Prancūzijos, kaip tarpininkės tarp konfliktuojančių pusių, vaidmenį. Nors Jungtinės Valstijos ir kritikuoja europiečius už per didelį atsargumą, reikia pripažinti, kad tai bene pirmas kartas, kai Europos sąjunga taip ryžtingai ėmėsi diplomatinės intervencijos, siekdama sustabdyti besiplečiančius karo veiksmus. Vis tik, tikroji diplomatinė kova, matyt, užvirs Jungtinių Tautų Saugumo taryboje, kur svarų žodį turi Rusija.

Lietuvos diplomatija Gruzijos ‘fronte’ dirba jau ne pir-

mi metai. Buvome vieni pirmųjų, kurie pasisakė už Euroatlantinės integracijos perspektyvos suteikimą Gruzijai ir Ukrainai. Mūsų diplomatai daug dirbo Briuselyje ir Europos sostinėse, kad Europos kaimynystės politika apimtų ir šias dvi šalis, o taip pat ir Moldovą. Nuosekliai pasisakome už NATO narystės veiksmų plano (MAP) suteikimą Gruzijai ir Ukrainai.

Prasidėjus kariniams veiksams, Užsienio reikalų ministeris Petras Vaitiekūnas nieko nedelsdamas išvyko į Tbilisį įvertinti padėties ir pasiūlyti diplomatinės pagalbos. Jam sugrįžus, į Gruziją išskubėjo Lietuvos respublikos prezidentas Valdas Adamkus. Kartu su kolegomis Lenkijos, Estijos ir Ukrainos prezidentais ir Latvijos premjeru mūsų šalies vadovas stovėjo vienoje gretoje su bėdos ištiktais gruzinais. Neabejoju, kad toks viešas solidarumo demonstravimas padėjo pristabdyti karinius veiksmus ir atkreipė tarptautinės bendruomenės dėmesį į šį besiplečiantį Kaukazo konfliktą. Padėti Gruzijoje prezidentas Adamkus net du kartus telefonu aptarė su JAV prezidentu George W. Bush. Savo vertinimais V. Adamkus pasidalino ir su abiejų partijų kandidatais į prezidentus, Barack Obama ir John McCain. Visi trys Amerikos lyderiai dėkojo Lietuvai už aktyvią poziciją ir kvietė tęsti bendradarbiavimą.

1989 metų rugpjūčio 23 d. Lietuva, Latvija ir Estija, siekdamos atsiriboti nuo Sovietų Sąjungos įtakos, susikibo į Baltijos kelią. Žmonių grandinė nuo Vilniaus iki Talino ‘perbraižė’ Molotovo-Ribbentropo žemėlapius ir parodė pasauliui, kad laisvės riboti negalima.

Ar pasieks toks ‘Baltijos kelias’ Juodosios jūros krantus? Ar apginsime Gruziją? Tai priklauso nuo mūsų visų.

KANADOS ĮVYKIAI

Pirmalaikiai rinkimai?

Ministeris pirmininkas Stephen Harper paprašė gen. gubernatore Michaelle Jean nevykti į Pekiną. Ten vyksta žmonių su fizinėmis negaliomis olimpiada. Politikai tai suprato kaip ženklą, kad vyriausybės vadovas, kaip ir buvo žadėjęs, ketina paleisti dabartinį parlamentą, nepalaikantį konservatorių mažumos vyriausybės ir rugsėjo mėnesį skelbti ankstyvus rinkimus. Opozicija, visą laiką grasinusi mažumos vyriausybei rinkimų galimybę, dabar nesutinka, kad reikalingas toks politinis veiksmas. S. Dion, liberalų partijos vadovas, tvirtina, kad dabar svarbiausia yra federaciniai rinkimai keliose apylinkėse, kur liberalai tikisi laimėti.

Du federacinės vyriausybės pasiuntiniai – gynybos ministeris Peter MacKay ir finansų ministeris Jim Flaherty – lankydami Afganistane, paskelbė, kad Kanados vyriausybė papildomai skiria 16 mln. dol. Jie bus panaudoti Afganistano armijos kariškių kalbos ir antiteroristinės gynybos programoms. Abu Kanados vyriausybės ministrai susitiko su Kanados kariais bei naujuoju Kandaharo gubernatoriumi. Po to, kai amerikiečių ginkluotosios pajėgos buvo apkaltintos nekaltai užmušusios 90 gyventojų, Kanados misijos vadovai nori užtikrinti geresnę NATO sąjungininkų veiksmų kontrolę ir derinimą Kandahare bei kituose karinių veiksmų rajonuose.

Ministeris pirmininkas S. Harper vyriausybės vardu perdavė užuojautą mirusių dėl listeriozės artimiesiems, apgailestaudamas dėl netekčių. Šią vasarą, valgydami *listeria* bakteriją užkrėstą maistą, mirė 16 žmonių, šimtai susirgo. Vyriausybė ir sveikatos tarnybos praneša, kad populiarios maisto įmonės “Maple Leaf” (Toronto) gaminiai išimti iš prekybos dėl galimo pavojaus sveikatai, įmonė laikinai uždaryta. Gatavi mėsos gaminiai, naudojami greito maisto įmonėse ar restoranuose, įtariamai ligos platinimu. Ši liga turi gana ilgą slaptąjį periodą, todėl manoma, kad listeriozės atvejų dar gausės. Listeriozė ypač pavojinga besilaukiančioms ir maitinančioms kūdikius motinoms, vyresnio amžiaus ar silpnosios atsparumo žmonėms.

Kanados sveikatos tarnyba primygtinai primena, kad gyventojai nenaudotų ir nepirktų dviejų vadinamųjų natūralių vaistų *Life choice ephedrine HCL* ir *Kava Kava*. Kanadoje jie yra uždrausti, tačiau kai kurios privačios

gydymo įstaigos jais prekiauja, keldamos pavojų žmonių sveikatai ir gyvybei. Sveikatos tarnyba aiškina, kad prieš perkant bet kokius vaistus reikia patikrinti jų skaitmeninį žymeklį. Aštuonių skaičių atpažinimo žymuo patvirtina, kad vyriausybė leidžia jais prekiauti ir naudoti pagal specialisto nurodymus.

Pagausėjo asmeninės informacijos vagysčių ir jų pasinaudojimo atvejų. Kasmet elektroninės erdvės nusikaltimų tyrimo agentūra gauna daugiau kaip 10,000 pranešimų apie vagystes, padaroma nuostolių už 6 mln. dol. Kartais pavogta informacija pasinaudojama ne tuojau pat, o daug vėliau. Nukentėjusieji ne visada greitai pastebi. Šiuo metu nusikaltėliai per populiarius tinklapius *Facebook* arba *My Space* ypač medžioja jaunesnius ir patiklesnius jaunuolius ir pauglius. Elektroninės erdvės žvalgybos ir saugumo agentūros įspėja, kad ir vaikiški žaidimai, turintys ryšį su internetu, sukčiams gera proga įpainioti mažuosius. Tad patariama būti budriais, jokios asmeninės informacijos neteikti telefonu ar internete, stebėti vaikų elektroninius ryšius.

Povandeniniai naftos telkiniai Newfoundland-Labrador provincijoje netrukus pradės tiekti žaliavą kurui ir kitiems poreikiams. Provincijos vadovas D. Williams jau pasirašė sutartį su *Hebron* naftos verslove. Pagal šią sutartį provincija turėtų gauti ne mažiau kaip 20 mln. kasmetinio pelno, būtų sukurta 3,500 darbo vietų. Naujosios naftos įmonės statyba prasidės 2012 metais, dar po penkerių metų planuojama pradėti gavybą.

Federacinė vyriausybė skiria 75,000 Sir John Franklin kelionės paieškom. Ekspedicijos vadovas Franklin 1845 metais išplaukė tyrinėti *North West Passage* su dviem laivais ir 100 žmonių įgula. Nė vienas iš jų negrįžo, nežinomas ir laivų likimas. Per 12 metų nuo jų žūties kapitono Franklin žmona ir kiti buvo surengę 12 paieškos ekspedicijų. Tik 1980 metais Albertos universiteto paieškų grupė rado 3 kapus *Beechy Island*. Spėjama, kad laivai užšalo ties *King William Island*. Šiemetinėms paieškom vadovauja *Parks of Canada* vyresnysis povandeninio pasaulio archeologas, jau du kartus anksčiau bandęs tyrinėti Franklin ekspedicijos galimą žūties vietą. Jis tikisi, kad šiuolaikinė įranga padės išaiškinti pačią didžiausią Kanados tyrinėjimo paslaptį. **SK**

MŪSŲ TĖVYNĖJE

IŠAUGO STATYBA

Butų statyba Lietuvoje per antrąjį šių metų ketvirtį, palyginti su 2007 m. antruoju ketvirčiu, išaugo 46.2%. Pastatyti 966 nauji gyvenamieji namai, juose įrengta 2,650 butų, praneša Statistikos departamentas. Individualių namų ir vasarnamių pastatyta 922, kuriuose įrengta 954 vieno-dviejų kambarių butų – 23.4% daugiau nei pernai per tą patį laikotarpį. Be to, pastatyti 43 namai su trijų ir daugiau kambarių butais – juose įrengta 1,700. Antrąjį ketvirtį 46.3% visų namų buvo pastatyti Vilniaus, 227 namai (25.4%) – Kauno, 85 (16.5%) – Klaipėdos apskrityse. Balandžio-birželio mėnesiais pastatyta 1,300 negyvenamųjų pastatų, daugiausia pagal bendrą plotą pastatyta pramoninių pastatų ir sandėlių, prekybos, viešbučių, maitinimo įmonių bei žemės ūkio pastatų.

KULTŪROS PARKAS

Šiaulių regiono plėtros agentūra parengė galimybių studiją, numatančią trimis tarpsniais sutvarkyti Salvininkų piliakalnį ir įsteigti Baltų kultūros parką. Baltų parko teritoriją numatoma suskirstyti zonomis, kuriose būtų sukurtos atskirų baltų genčių kultūrų iliustracijos. Pirmuoju tarpsniu, vyksiančiu 2009 m. liepą – 2010 m. gruodį bus sutvarkytas Salduvės parkas su Žuvininkų piliakalniu. To darbo kaina – 3.2 milijonų litų, kurie gauti iš Europos ekonominės erdvės ir Norvegijos finansinių fondų. Savivaldybė tam skyrė 481,000 litų. Po to bus atlikti archeologiniai ir biologiniai piliakalnio tyrimai, atstatytas Salduvės piliakalnio gynybinis pylimas, nukastos sovietiniais laikais suformuotos kalvos, įrengtos poilsio aikštelės ir laužavietės. Patį Baltų kultūros parką ketinama įrengti kartu su Latvijos atstovais, pateikiant paraišką INTEREG programai gauti finansinę paramą.

SKUNDAI VDI

Per pirmąjį š.m. pusmetį Valstybinė darbo inspekcija (VDI) sulaukė 40% daugiau darbuotojų skundų negu pernai tuo pačiu metu. Iš jų beveik pusė buvo susijusi su darbo apmokėjimu. Skundų dėl darbo apmokėjimo padidėjo 2.1 karto. Iš viso šiemet dirbantieji inspekcijai pateikė beveik 8,000 klausimų su išdėstytomis problemomis arba 89.6% daugiau negu pernai tuo pačiu metu. Skundų šuolis siejamas su besikeičiančia Lietuvos ekonomine būkle. Darbo inspektoriai šiemet

nustatė 11% daugiau pažeidimų sudarant darbo sutartis, jas vykdant ar nutraukiant, 14.7% daugiau – darbo laiko apskaitos, 1.6% daugiau – darbo apmokėjimo srityse. Pirmąjį šių metų pusmetį nedarbas Lietuvoje buvo kiek padidėjęs lyginant su ankstesniais metais ir sudarė 4.7% Europos sąjungos statistikos biuro “Eurostat” birželio mėnesio duomenimis, bendras nedarbo lygis ES sudarė 6.8%, skelbia DELFI.

ŠALPA GRUZIJAI

Rugpjūčio 22 d. iš Lietuvos į Gruziją išskrido karinis lėktuvas pilnas drabužių, patalynės ir higienos reikmenų. Labdara surinkta per ilgąjį Žolinių savaitgalį padedant savanoriams ir Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Gedimino štabo bataliono kariams. Į kvietimą teikti labdarą atsiliepė Lietuvos gyventojai ir įmonės. Bendrovės Biok, Maxima.lt, Meryks, Releksa, Skinija ir Tonalė labdarai skyrė higienos prekių, pledų, miegmaišių, drabužių ir pan. Iš Lietuvos gyventojų daugiausia surinkta moteriškų, vyriškų ir vaikiškų drabužių bei patalynės. Demokratijos ir vystymo paramos fondas dėkoja už iniciatyvą surenkant labdarą Cistersų vienuolynui Kaune, Šv. Seserų kongregacijos vienuolynui Marijampolėje ir Kultūros centrui Šiauliuose, taip pat Užsienio reikalų ministerijai už pagalbą organizuojant labdaros išgabenimą. Fondas taip pat spęs, kaip paskirstyti į fondo specialią sąskaitą nukentėjusiems Gruzijoje paremti surinktus beveik 35,000 litų.

MAŽIAU SVEČIŲ

Per pirmąjį š.m. pusmetį Palangoje apgyvendinta 8.5% mažiau svečių negu pernai per tą patį laikotarpį. Poilsiautojai mieliau rinkosi Neringą ar Birštoną – svečių apsilankė atitinkamai 24.6% ir 54.6% daugiau. Per pirmąjį šių metų pusmetį Lietuvos apgyvendinimo įstatigose apsisitojo 6.3% daugiau svečių nei 2007 m. tuo pačiu laikotarpiu, praneša Statistikos departamentas. Iš viso čia nakvojo 812,800 žmonių. Beveik pusę apsisitojusių sudarė užsieniečiai. Viešbučiuose ir svečių namuose apsisitojo 613,900 svečių, poilsio namuose (nameliuose) – 37,800, sveikatinimo įstaigose – 60,600. Padaugėjo svečių iš kaimyninių šalių – Latvijos (31.6%), Lenkijos (25.9%), Rusijos (24.6%), Estijos (8.1%), taip pat iš Vakarų Europos šalių. Pirmojo šių metų pusmečio viešbučių ir svečių namų numerių užimtumas sudarė 43%. RSJ

LIETUVIŲ TELKINIuose

Rūta Kilmonytė-Lee, Hollywood žvaigždė, aplankiusi Montrealio Šv. Kazimiero parapiją sekmadienį, rugpjūčio 10. Prie garbės stalo sėdi (iš k.) jos vyras Webster B. Lowe, Nellie Jokubauskaitė-Rutkauskienė, pianistė per mažametės Rūtos Kilmonytės koncertą 1948 metais, Rūta Lee, kleb. kun. Aloyzas Volskis, Jūratė Sakalaitė-Juškenė (dabar gyvena Atlantoj, Amerikoje), Rūtos Lee krikštaduktė, ir Jūratės duktė Dana Dauderytė. Nuotraukoj trūksta Helen (Kurylo) su Ken Porter ir Mary su Guy Zenaičiu Ntr. G. Zenaičio

Iškilmė Šiluvos Marijos garbei

EDVARDAS ŠULAITIS

Cicero lietuviai surengė Švč. Mergelės Marijos Šiluvoje apsiereikimo 400 metų sukakties minėjimą Šv. Antano parapijos šventovėje ir salėje. Jis pradėtas rugpjūčio 17 d. rytą Mišiomis, kurias aukoj Cicero lietuvių dvasios vadas kun. dr. Kęstutis Trimakas, koncelebruojant parapijos klebonui kun. Sergio Solis. Kun. dr. K. Trimakas pasakė pritaikytą pamokslą. “Lietuvių tauta kritiškam laike, tikėjimo krizėje prarado atrastą Dievą, prarado Jo Tiesą. Iš bažnyčios teliko akmuo, iš altoriaus teliko akmuo, išmigęs žemėj. Iš tikėjimo teliko akmuo laukuose – laukuose, kur ganė galvijus kažin ką apie Dievą, Jo sūnų ir Jo Motiną girdėję vaikai”. “O pamatė ant akmens verkiančią dangiško grožio Motiną su Kūdikiu, kuris Jai atstojo dangų. Ji verkė, nes tie vaikai neturėjo nei Jos Kūdikio nei galimybės be Jo pasiekti dangų”, – taip pradėjo savo jausmingą žodį pamokslininkas. Šv. Mišių metu gražiai giedojo kiek padidintas vargonininkės Vilmos Meilutytės vedamas parapijos choras (jo pirm. Jonė Bobinienė). Kelias giesmes solo sugiedojo solistė Praurimė Ragienė, o kai kurias maldas – Marius Prapuolenis. Prie altoriaus buvo padėtas neseniai mirusios kazimierietės vienuolės dailininkės Mercedes (Mickevičiūtės) nutapytas didelis Šiluvos Marijos paveikslas.

Po šv. Mišių dalyviai susirinko į parapijos salę. Po užkandžių į susirinkusiuosius prabilo programos vedėja Vi-

da Kuprytė, kuri pakvietė pagrindinį kalbėtoją – kun. dr. K. Trimaką paskaityti pranešimo tema *Švč. Marija, apsiereikusi Šiluvoje ir kitur pasaulyje*. Šis kalbėjo įdomiai ir aiškiai, pradžioje nurodymadas vietas, kuriose Marija jau buvo apsiereikusi prieš pasirodymą Šiluvoje arba po to. Jis turėjo ir žemėlapi, kad galėtų klausytojams tiksliai parodyti apsiereikimų vietas. Paskaitoje buvo parodyta Marijos apsiereikimo reikšmė dviem būdais: pirma – suminint, kokia dvasinė padėtis buvo prieš apsiereikimą reformacijos paveiktoje Lietuvoje ir kaip ta padėtis pasikeitė po jos apsiereikimo. Antra – palyginus Šiluvos apsiereikimą su kitais, parodyti šio apsiereikimo svarbą. Šiluvos apsiereikimas priklausančias tiems apsiereikimams, kurie Dievo apvaizdos rūpesčiu įvyksta ypatingoje krizėje stiprinti žmonių tikėjimą.

Dvasinė būklė 17-uoju šimtmečiu Lietuvoje buvusi kritiška. Plitusios įvairiausios sektos: vienos neigė Jėzaus Kristaus dieviškumą, kitos – Švenčiausiąją Trejybę. Nebežinojo kuo tikėti ne tik liaudis, bet ir pats Lietuvos kalvinų vadas Radvila Juodasis. Apsiereikusi Dievo Motina neieškojo kaltininkų, bet jos Sūnaus garbintojų. Ieškojo ir rado: tai Radvilo Juodojo sūnūs Kristupas ir Jurgis, Leonas Sapiega, Pacai, Tiškevičiai, Giedraičiai, o taip pat Marijos apsiereikimu paveikta liaudis. Kalbėtojas buvo atsivežęs skrynį, kuri buvo rasta po apsiereikimo, ir parodė daiktus, buvusius joje (žinoma, ne originalus). Visa tai parūpino

viena iš organizatorių – Mėta Gabalienė.

Po akademinės dalies prasidėjo meninė. Joje buvo pagrota kūrinių iš “Marijos radijo” programos išleistos plokštelės, pavadintos “Giesmės Šiluvos Marijai”. Pirmoji iš jų buvo liaudies giesmė *Sveika, Mergelė, Šiluvos Marija*. Po jos Audronė Bernatavičienė perskaitė poeto Kazio Bradūno eilėraštį *Šventoji kelionė*, iš plokštelės pagrota giesmė *O, Marija Šiluvos* (muzika ir žodžiai A. Valantino). Ištrauką iš *Katalikų Bažnyčios kronikos* paskaitė Virginija Mauručienė. Marius Prapuolenis perteikė dalį Jono Pauliaus II Šiluvoje pasakytą pamokslą. Nuskambėjo giesmė *O, Motina sopulinga* (muzika ir žodžiai J. Naujalia). Pabaigoje sugiedota giesmė *Šiluvos Marijai*, kurią giedojo visi susirinkusieji, vadovaujant muz. Vilmai Meilutytei.

Šias gražias iškilmes suorganizavo tam reikalui sudarytas komitetas: kun. dr. K. Trimakas, O. Vencloviene, J. Bobinienė, M. Gabalienė, M. Remienė, M. Prapuolenis, A. Zailskaitė, V. Kuprytė, B. Zatorienė.

SP/PRINTING
PAU/NET
STUVE
 Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.
 Prienamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
 413 ROYAL YORK RD., TORONTO ON
 (prie Evans)
 Savininkas Jurgis Kuliešius

RE/MAX FOUR SEASONS REALTY LIMITED
 Associate Broker, 67 First Street
 Collingwood, Ontario L9Y 1A2

 Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į

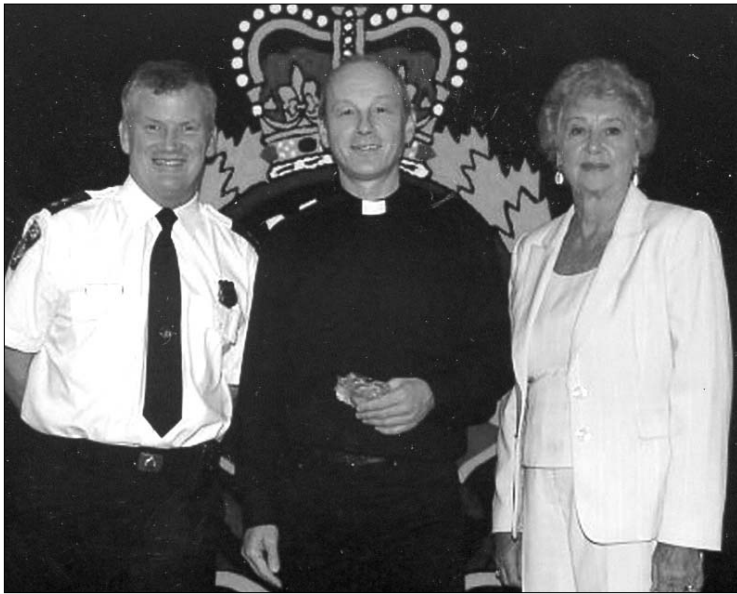
Angelė Šalvaitytė, B.A.,
 pirkimo ir pardavimo atstovė.
 Ji mielai jums patarnaus.

Nemokamas **1-888-657-4844**
 Darbo **705-445-8143**
 Elektroninis paštas: salvaitis@bmts.com
 Tinklalapis: www.homesgeorgianbay.com

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & HEATING
PRIEŠSEZONINIS ORO VĖSINIMO SISTEMŲ
PATIKRINIMAS * IŠVALYMAS * PAKEITIMAS
 Skambinti
R. Jareckui
 Tel. 416-370-3539 arba 416-825-3328

Hamilton, ON

LIETUVOS POLICIJOS KAPELIONAS KUN. AUŠVYDAS BELICKAS, kurį laiką pavadavęs Hamiltono Aušros Vartų parapijos kleboną, Alinos Žilvytienės pastangomis, buvo pakviestas ir apsilankė Hamiltono policijos centrinėje būstinėje. Turėjo progos apžiūrėti policijos vidinę veiklą, susipažino su policijos vadu, taip pat ir su šios apylinkės "International Police Association" (I.P.A.) vadovu bei kitais aukštais pareigūnais. Kadangi kun. A. Belickas yra narys I.P.A., buvo įdomu palyginti šios organizacijos veiklą. **A.Ž.**

Iš k. Hamiltono policijos inspektorius Scott Rastin, kun. Aušvydas Belickas ir Alina Žilvytienė

Ntr. oficialaus policijos fotografo

A.a. PRANAS SAKALAS mirė Hamiltone. Jo atminimui, užjausdami dukrą Audrę, sūnų Rimą ir Stellą, vaikaičius Aleksą, Dainą, Danielių ir visus jo giminaičius, draugus, Kanados lietuvių fondui aukojo: \$100 – L.G. Matukai, V.A. Stanevičiai; \$50 – J.S. Miškiniai, R.R. Kristol-Tamulėnai, M.D. Jonikai, Medžiotojų-žūklautojų klubas; \$40 – J. Stankus; \$30 – K. Gelžinienė, V.J. Svilai; \$25 – V.E. Bersėnai, Ž. Vaičiūnienė, B. Onifrichuk, A. Wagenaar; po \$20 – J.A. Gedriai, P. Styra, Z. Čečkauskas, P. Pranckevičius, P.V. Šidlauskai, J. Gimžauskas, A. Erštikaitienė, A. Čerškienė, P.A. Armonai, A. Didžbalienė, A.B. Parėščiai, P.I. Zubai, D. Gutauskienė, K.A. Žilvyčiai, A.D. Kamaičiai, E. Daugilienė, G. Kažemėkienė, I. Vasiliausienė, L. Paškus, J. Paškevičienė, L. Gudinskienė, Ina Radžiūnas, Z. Vainauskienė, Irena Girnienė, B. Liškauskienė, V. Šniuolienė; \$10 – S. Matulaitienė, J. Sarpolienė. **JK**

A.a. PRANO SAKALO, vieno iš Hamiltono medžiotojų klubo Giedraitis pirmūnų, atminimui aukojo H.L.Ž.M. klubui: \$50 – Vanda M. Giedraitienė, E. Bajoraitienė; \$20 – G.R. Giedraičiai.

A.a. JONAS KAMAITIS mirė Hamiltone. Jo atminimui su užuojauta jo žmonai Julijai, dukrelei Rūtai, sūnui Linui, broliui Antanui ir visiems mirusiojo giminaičiams, aukojo Kanados lietuvių fondui: \$20 – J. Gimžauskas, P. Pranckevičius, P.V. Šidlauskai, J. Krištolaitis, K.G. Žukauskai; \$10 – S. Matukaitienė.

KL Fondas nuoširdžiai dėkoja už gausias aukas. **JK**

UŽJAUSDAMA a.a. Augustinavičiaus šeima F. Venckevičienė paaukojo \$50 *Pagalbai Lietuvos vaikams*.

A.a. P. SAKALO atminimui, užjausdami dukrą Audrę ir sūnų Rimą su šeima bei gimines, *Pagalbai Lietuvos vaikams* aukojo: \$40 – A. Joni-

kas; \$30 – L.P. Cipariai; \$20 – R. Bartninkienė, A.D. Enskaičiai, E.K. Gudinskai, A.N. Gutauskai, O.A. Jusiai, T. Kareckienė, S. Kareckas, T. Mitchell, V. Panavienė, I. Repečkienė, A. Sakalaitė, A. Stannaitienė, F. Venckevičienė; \$10 – F.M. Gudinskai, J.H. Otto, A.F. Pietrantonio, D.J. Trumpickai.

A.a. J. KAMAČIO atminimui, užjausdami jo žmoną Juliją, dukrą Rūtą, sūnų Liną ir gimines, *Pagalbai Lietuvos vaikams* aukojo: \$50 – V.A. Stanevičiai; \$40 – V. Kezys ir šeima; \$30 – L.P. Cipariai; \$20 – R. Bartninkienė, E. Grajauskienė, E.K. Gudinskai, J. Kareckas, S. Kareckas, T. Kareckienė, M. King, H. Liaukienė, J.H. Otto, I. Ulbinienė, A. Venslovas, S.S. Zubrickai; \$10 – F.M. Gudinskai, A. Paulauskas, A.F. Pietrantonio, D. J. Trumpickai.

Dėkingas *Pagalba Lietuvos vaikams* komitetas

ALBERTA

Albertos vyriausybė š.m. birželio mėnesį patvirtino naują imigracijos programą savo gyventojų giminėms. "Alberta Immigrant Nominee Program" (AINP) numato, kad Albertos gyventojai gali išsikviesti šeimos narius (tėvus, vaikus, brolius, seseris, tetas, dėdes, sūnėnus ir dukterėčias), kurie atitinka provincijos reikalavimus – turi būti tarp 21 ir 45 m. amžiaus, baigę gimnaziją, su darbo patirtimi, tačiau nereikia būti įsidarbinusiam/ai prieš pateikiant prašymą. Bus atlikti sveikatos ir saugumo patikrinimai. Informacija teikiama internete www.albertacanada.com/ainp arba telefonu 1-877-427-6419.

Inf.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ PRENUMERATORIAMS: jeigu savaitraščio pristatymas vėluoja daugiau kaip 3-4 dienas, pateikite savo adresą **KANADOS PAŠTO BENDROVEI** telefonu **1-800-267-1177** arba el. paštu, tinklalapyje www.canadapost.ca (pasirinkite Resources skyriuje "Contact us", tada "General Customer Service")

LIETUVIAI PASAULYJE

JAV

A.a. kun. Jonas Rikteraitis, sulaukęs 83 m. amžiaus, mirė liepos 13 d. New Britain, CT. Velionis augo New Britain mieste, 1943-1946 metais tarnavo JAV kariniame laivyne. Vėliau studijavo St. Thomas kunigų seminarijoje Bloomfield mieste ir Švč. Mergelės Marijos kunigų seminarijoje Baltimorėje. J. Rikteraitis, 1956 m. išvėntintas kunigu, buvo paskirtas vikaro pareigoms New Haven, CT, lietuvių Šv. Kazimiero parapijoje. Vėliau tas pačias pareigas ėjo ir Švč. Trejybės parapijoje Hartford, CT. O 1971 m. perkeltas į Šv. Andriejaus parapiją New Britain, CT. Čia jis 1976 m. tapo šios parapijos klebonu ir visas jėgas paskyrė tikinčiųjų sielovadai bei lietuviškai veiklai. Jo pastangomis buvo pastatydintas lietuviškas kryžius Hartfordo vyskupijos katedros kieme. Taipgi pastatydino kryžių ir Kryžių kalne Lietuvoje. Jis buvo ir pagrindinis sumanytojas švęsti Šiluvos Marijos apsireiškimo 400 metų sukaktį Amerikoje. Liepos 18 d. Šv. Andriejaus parapijos šventovėje gedulines Mišias koncelebravo Hartford vyskupas Henry Mansell su vyskupais Pauliumi Baltakiu, OFM, Christie Macaluso ir kun. Pranciškumi Karveliu. Pastarasis pasakė pamokslą, išskeldamas velionies kunigo nuopelnus. Po Mišių gražių žodžių negailėjo ir vysk. H. Mansell. Kun.J. Rikteraitis palaidotas Šv. Marijos kapinėse New Britain, CT.

Gudija

Rimdžiūnų lietuvių vidurinėje mokykloje pavasario pabaigoje vyko Karaliaučiaus krašto ir Rimdžiūnų lietuvių mokyklos mokytojų seminaras. Karaliaučiaus krašto lietuvių mokytojų sąjungos pirm. L. Bartnikas seminare kalbėjo apie lituanistinio švietimo raidą Karaliaučiaus krašte. Rimdžiūnų lietuvių vidurinės mokyklos direktorė S. Lukšienė papasakojo apie savo vadovaujamos mokyklos veiklą. Astravo rajono švietimo skyriaus atstovė T. Poltoran apibūdino rajono švietimo būklę. Vilniaus lietuvių kalbos instituto parengtas mokymo priemonės išsamiai paaiškino šio instituto direktorė J. Zabarskaitė. Visus seminaro dalyvius sudomino Tautinių mažumų ir išeivijos departamento prie Lietuvos vyriausybės atstovė D. Žemgulienė, pranešusi apie Lietuvos paramą Karaliaučiaus krašto bei Gudijos lietuviams. Buvo rodomos Marijampolės kolegijos mokomosios priemonės, o Karaliaučiaus krašto lietuvių atstovai kalbėjo apie

lietuvių kalbos ir etnokultūros ugdymą. Seminare dalyvavo V. Lopetienė, Karaliaučiaus Kanto universiteto dėstytoja, anksčiau dirbusi Rimdžiūnuose.

Brazilija

Brazilijos lietuvių laikraštis *Mūsų Lietuva* švenčia savo gyvavimo 60 metų sukaktį. Ta proga liepos mėnesio laidoje rašoma apie dviejų paskutinių dešimtmečių veiklą. Iki 1990 metų visokeriopu *Mūsų Lietuvos* leidimu rūpinosi kunigai Pranas Gavėnas, Petras Urbaitis ir Petras Rukšys, kurie gyveno Šv. Kazimiero parapijoje Moojos rajone Sao Paulo mieste. Čia buvo redaguojama ir leidžiama *Mūsų Lietuva*. Greitai įvyko pasikeitimų. Kun. P. Gavėnas buvo paprašytas grįžti į Lietuvą darbuotis su saleziečiais. Kun. P. Urbaitis dėl senatvės ir negalavimų apsigyveno saleziečių globos namuose. Tėko laikraščio reikalais rūpintis kun. P. Rukšius ir jo padėjėjams. 1993 m. Šv. Kazimiero parapijos patalpos oficialiai buvo perduotos Šv. Juozapo lietuvių bendruomenei. *Mūsų Lietuvos* spausdinimo mašina su įvairiais reikmenimis buvo perkelta į Šv. Juozapo parapijos patalpas Villa Zelina rajone, Sao Paulo mieste. Greitai sutikimą persikelti į šią parapiją gavo kun. P. Rukšys. Taip laikraštis sugrįžo į savo pirminę vietą, o 1994 m. sulaukė nuolatinių darbuotojų Magdalenos Vinkšnaitienės ir Halinos Mošinskienės bei kitų jaunų pagalbinių. Atsirado jaunų korespondentų, norinčių rašyti portugalų kalba apie Brazilijos lietuvių veiklą ir Lietuvą. Iš tų korespondentų iškilo ir dabartinė laikraščio redaktorė Sandra C. Mikalauskas Petroff. Iki 2000 metų laikraštis išeidavo du-tris kartus per mėnesį. Po to *Mūsų Lietuva* tapo mėnesiniu spalvotu žurnalu.

Vokietija

"Europa-Union Bergrasse" pirmininko W. Freudenberger kvietimu, Odenwalde srityje esančiame Grasesenbach miestelyje įvyko "Europos savaitė" su lietuviška programa. Audronės ir Gintaro Ručių vadovaujama Vasario 16-osios gimnazijoje tautinių šokių grupė su orkestrėliu atliko meninę programą, susilaukusią žiūrovų įvertinimo. Paskaitą skaitė Europos lietuvių kultūros centro direktorius Rimas Čuplinskas apie Sąjūdžio įsteigimo prieš 20 metų aplinkybes ir Hüttenfeldo lietuvių bei Vasario 16-tosios gimnazijos atliktą svarbų vaidmenį Lietuvai lemiamu metu. Tą laikotarpį prisiminė ir vokiečių spauda. **JA**

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosaviuose namuose -

TALKA

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125 Fax. 905 544-7126

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais - nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 59 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
kasd.pal.čekių sąsk. iki ..0.75%
santaupas1.00%
kasd. pal. taupymo s1sk. .0.75%
INDĖLIAI:
90 dienų indėlius2.00%
180 dienų indėlius2.25%
1 m. term. indėlius2.85%
2 m. term. indėlius3.35%
3 m. term. indėlius3.80%
4 m. term. indėlius4.00%
5 m. term. indėlius4.10%
RRSP ir RRIF (Variable)1.00%
1 m. ind.2.85%
2 m. ind.3.35%
3 m. ind.3.80%
4 m. ind.4.00%
5 m. ind.4.10%

PASKOLAS
Asmenines nuo6.15%
nekiln. turto 1 m.6.15%

• *Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai*

• *Narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu 3 mln. dol. ir Kanados valdžios iki \$100,000.00 sumos draudimu*

Sekite kasdienę informaciją apie nuosimčius TALKOJE
MASTER CARD KREDITO KORTELE - INTERAC KORTELE
TINKLAPIS: www.talka.ca

“Pajūrio lakštingalos” žavėjo tautiečius

Iš k. – mokytojas Žygimantas Laurinavičius, Rokas Spalinskas, Karolina Mandeikaitė, Laura Zigmantaitė ir mokytoja Aušra Niparavičienė Gerojo Ganytojo šventovės salėje, susilaukė ovacijų Ntr. B. Samsonienės

DANGUOLĖ LELIENĖ

Toronto lietuviai jau įpratę prie kartų nuo karto viešnagėn atvykstančių tautiečių iš Lietuvos. Vieną š.m. birželio sekmadienį, kaip paprastai, atvykusieji pietauti į Toronto Lietuvių Namus, ant stalų rado kvietimą į “Pajūrio lakštingalų” koncertą. Lyg iš įpročio ir nieko ypatingo nesitikėdami, daugelis patraukė į kitą salę pasiklausyti klasikos, senų ir naujų dainų.

“Jau nuo pirmosios liaudies dainos garsų netekome žado”, – girdėjau kalbant koncerto pertraukos metu. Sužavėjo pasiektas puikus balsų lygumas, vienodas tembras, švarus intonavimas, savita esatinė dinamika. Trys jaunutės “Pajūrio lakštingalos” ir lakštingalėlis Rokas pademonstravo dideles vokalines galimybes, įveikdami M.K. Ciurlionio, J. Tallat-Kelpšos, B. Dvariono išplėtotas liaudies dainas, įvairiais laikotarpiais sukurtas lietuvių ir kitų šalių autorių populiariosios klasikos bei šiuolaikines dainas, pritariant akordeono mokytojui Žygimantui Laurinavičiui bei puikiai įrašytoms fonogramoms.

Unikalų buvo tai, kad pasiektasis balsų panašumas duetuose, trio, kvartete, kiekvienam dainuojant solo pavirsdavo į visiškai skirtingus balsų tembrus. Stebino ir balsų stiprumas, nes po koncerto

klausytojai svarstė: ar atlikėjai nebuvo kur nors paslėpę mikrofonų, ar Toronto Lietuvių Namai – pagerinę salės akustiką. Žinoma, nebuvo tiesa, nei viena, nei kita. Todėl daugelis pripažino, kad Kanadą aplankė ypatingais talentais apdovanoti jauni atlikėjai iš Lietuvos. Tuo labiau, kad dainas keitė gražių melodijų “kalbinamas” akordeonas ir “šokdinami” skrabalai.

Labiausiai visus nustebino tai, kad jaunučiai dainininkai ir muzikantai – Klaipėdos Vytauto Didžiojo gimnazijos abiturientai ir mokytojos Aušros Niparavičienės geriausi mokiniai. Pati mokytoja yra žymi muzikos pedagogė ir nuostabaus balso savininkė, kurios talentas 2006-aisiais metais tarptautiniame konkurse Didžiojoje Britanijoje įvertintas 2-ojo laipsnio diplomu.

Koncerto metu, pristatydama kūrinį ir atlikėjęs, mokytoja Aušra labai nuoširdžiai ir atvirai pasakojo apie savo mokinius, darbą, šių ir kitų jos mokinių “nuskintus laurus” įvairiuose konkursuose bei ryšį su Kanada. Tokiu būdu sužinojome, kad Aušra savo puikiu sopranu torontiečius žavėjo prieš 18 metų, kai dėdės Liudo ir tetos Eleonos Račickų kvietimu lankėsi Kanadoje. Šią vasarą ji nusprendė vėl čia apsilankyti, tik kartu pakvietė vykti savo

mokinius bei kolegą, akordeono virtuozą ir mokytoją Žygimantą Laurinavičių. O ir vardą “Pajūrio lakštingalos” grupė gavo jau čia, Kanadoje. “Čia tai jau mano kaltė” – juokaudamas prisipažino Toronto Lietuvių Namų kultūros komisijos narys Algirdas Kynas, kuris ne tik atvėrė svečiams savo namų duris, bet ir rūpinosi reklama, koncertais, svečių kelionėmis ir t.t.

Mokytoja Aušra su didele meile kalbėjo apie savo mokinius: Laura Zigmantaitė, dainuojanti klasikiniu stiliumi, šiais metais įstojo į Vilniaus muzikos akademiją, nes nori tapti operos soliste. Ji yra gimusi muzikų šeimoje – mama chorvedė, o tėtis – groja klavišiniais instrumentais estradiniame ansamblyje “Nerija”. Laura yra baigusi muzikos mokyklos fortepijono klasę ir jau kelinti metai mokosi skambinti gitara. Kita dainininkė – Karolina Mandeikaitė, koncerte demonstravusi galinti keisti balso tembrus, pasiryžusi sekti savo tėvelių gydytojų pėdomis. Būsimoji dainuojanti gydytoja koncerte išpūdingai atliko Fr. Šuberto *Ave Maria* – pirmąją dainos dalį sudainuodama klasikiniu stiliumi, o vėliau perėjusi į populiariųjų su gausiomis interpretacijomis.

Netikėtumu koncerte galima pavadinti gana retai girdimą senovinį instrumentą –

skrabalus. Jų dusliais garsais, meistriškai išgaudamas sudėtingas melodijas, dalinosi Klaipėdos menų universiteto antrojo kurso studentas Rokas Spalinskas. Puiku, kad iki šių dienų išliko senovinis žemaičių instrumentas, atsiradęs iš paprastos išskaptuotos kaledėlės su šerdele viduje. Skrabalą piemenys parišdavo karvėms po kaklu, kurioms judant, jis dusliai barškėdavo išduodamas karvės ganymosi vietą. Vėliau skrabalus žemaičių muzikantai naudojo kaip mušamąjį instrumentą ritmui palaikyti. Skrabalą su šerdele muzikantai barškėdavo rankose, o be šerdelės pririšdavo prie išmeigto į žemę pagalio ir barškėdavo pagaliukais.

Koncerte matėme ir girdėjome chromatiškai sudertus skrabalus, pritvirtintus prie specialaus žėglio skersinių sijelių. Rokas, juos mušdamas mediniais pagaliukais, išgavo nuotaikingas melodijas, o pritarė jam akordeonistas Žygimantas arba buvo leidžiamos pritariamosios fonogramos. Ypač vėlesniam koncerte Vasagos šventovėje gausių ovacijų susilaukė abiejų muzikantų atliekami lietuvių liaudies šokiai *Kalvelis* ir *Lietuviška polka*. Taip pat audringais plojimais buvo palydėta ir Rokos solinė A. Raudonikio ir S. Žlibino daina *Palydėkit šiandien mus*. Keletą nuotaikingų kūrinių atliko ir žymiausias

Klaipėdos akordeono pedagogas, savo instrumento žinovas ir virtuozas – Žygimantas Laurinavičius.

Mokytojos Aušros mokiniai yra įvairiausių Lietuvos (*Mažųjų žvaigždžių ringo, Dainų dainelės, Giest lakštingalėlio*) ir tarptautinių (Llangollen International Music Eisteddfod) konkursų laureatai. Ji yra išleidusi *Aš ir tu* bei *Diena muzikos pievelėje* kompaktines plokšteles su dainų įrašais ir vaikiškų dainelių gaidų rinkinį *Vaikystės sapnai*. Taip pat koncerte galima buvo įsigyti mokytojo Žygimanto akordeono muzikos įrašų kompaktinėse ploštelėse.

Atsisveikindami mokytojai Aušra ir Žygimantas džiaugėsi gausiais klausytojais dviejuose koncertuose Toronto mieste, Hamiltone, Vasagoje, Otavoje bei dėkojo už galimybę pasirodyti anglosaksams privačiam golfo klube, pakvietus jų nariui Gordon Conquergood, Richmond Hill Lobster Fest metu. Šiame klube dažnai besilankančios lietuvių kultūros komisijos narės Genovaitės Bijūnienės teigimu, koncertininkai iš Lietuvos savo talentais labai sudomino klausytojus.

Liepos mėnesį išvykdami namo, svečiai dėkojo už šilčiausią priėmimą Vasagos šventovėje, už kartu dainuotas dainas, o ypač už Bočių choro narių pritarimą dainuojant neapolietiškąją dainą *O mano saule*, už Birutės ir Antano Samsonų bei Kastyčio ir Jūratės Batūrų globą Vasagoje. O kad jų viešnagė buvo ypač turininga, svečiai didelį dėkingumo jausmą išsivežė Toronto LN kultūros komisijai bei jos nariui Algirdui Kynui.

O kalbintieji koncertų klausytojai atviravo, kad šie tautiečiai mums visiems atvežė viltį, kad Lietuva nėra prarasta, kaip galima manyti skaitant Lietuvos laikraščius. Jei joje gyvena rūpestingi tėvai, pasiaukoję savo profesijai mokytojai ir jau Lietuvos nepriklausomybės metais išaugęs mandagus ir talentingas jaunimas, puoselėjantis lietuviškas tradicijas, dainuojantis ir grojantis lietuvišką muziką, siekiantis mokslo ir žinių, – Lietuva gyvuos!

Skulptūrų parkas

Menininkas, be jokio valstybės užsakymo, savo galva ėmėsi sudėtingo uždavinio, panašiai kaip Vilius Orvidas Žemaitijoje. Antanas, turintis darbščią pagalbinę žmoną, stengėsi susieti daugybę tyrinėjamos lietuviškos senosios kaimo kultūros reiškinių elementų į visumą. Dr. E. Mažintas

KNYGOS

Knyga, kurios reikėjo

Pats laikas rinkti ir skelbti netolimos praeities įvykių duomenis, kol dar yra gyvų liudininkų, kol visuomenė jaučiasi esanti su ta praeitimi susijusi ir reaguojanti į kiekvieną viešą to laikotarpio vertinimą.

Šiomet pasirodė stambus puikios išvaizdos apžvalginis, dokumentinis leidinys *Sakalai parskrido* – Julijonas Būtėnas atminties liudijimuose. Ilgus metus rinkusi medžiagą šio leidinio sudarytoja, Pasvalio Mariaus Katiliškio bibliotekos vyriausioji bibliotekininkė Vitalija Kazilionytė pratarmėje išpėja, kad “leidinys nepretenduoja į išsamų tyrinėjamąjį Julijono Būtėno gyvenimo, darbų, egzistencinių sprendimų, asmenybės nušvietimą. Tai sintezė visų suminėjų liudijimų. Ir šalia jų paliekama erdvė susimąstyti...”

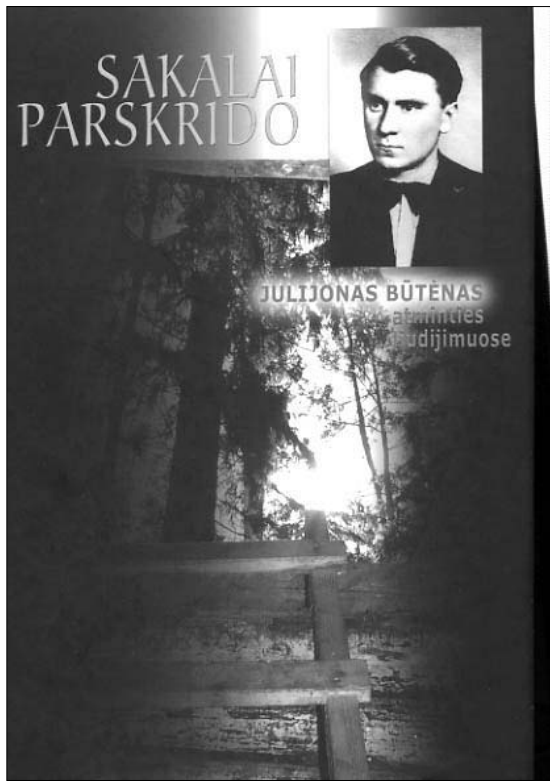
O tai svarbiausia. Julijonas Būtėnas, kiek žinoma, bent išeivijoje, ne vienam taip ir liko mįslė, žmogus keliantis sunkų filosofinį klausimą: kas geriau patriotui – garbingai žūti nebeturint vilties ar kažką veikti laukiant stebuklo ir saugojant savo gyvybę? Julijonas pasirinko žūties kelią, kaip tikresnį patriotinį. Kita įžvalga: ištikimybė bendražygiui Juozui Lukšai, duoto pažado tesėjimas. Viso to likimas – išdavystės auka.

Truputį iš Atsiminimų skyriaus. “Pažinome jį kaip nuoširdų draugą, linkusį visada padėti kitiems, ir ypač gerą mokinį (...). Jau ir gimnazijoje Julius ‘mirė’ dėl tautos labo” (Aleksandra Indriulytė-Eivienė). “Girdėjau, kaip mokytojai kalbėjosi stebėdamiesi Julijono rašiniu, kuris buvo sklandžiai parašytas ilgomis frazėmis, taisyklingai išlaikant vokiečių kalbos ‘Wortfolge’” (Juozas Vitėnas).

“Studijuodamas teisės mokslus, J. Būtėnas dirbo dienraščių *Rytas*, o nuo 1936 m. *XX amžiaus* redakcijose. Mokėjo šešias svetimas kalbas” (Eduardas Pašakinskas). “Kad baigęs Karo mokyklą kardą pakeis į plunksną – abejonių nebebuvo” (Vytautas Kasniūnas). “Buvo labai reiklus ir įsitikinęs, kad privalo visada būti sunkiausiose Lietuvai ir tautai vietose” (Malvina Būtėnienė). “1944 m. stojo Vietinėn rinktinėn ir buvo paskirtas antruoju Rinktinės vado adjutantu” (Alfonas Gelažius). “Nedaug mes savo tautoje turėjome ryžtingų, pasiaukojusių patriotų, kaip brangus Julijonas Būtėnas” (Juozas Prunskis). “Sėdėdavo su pieštuku rankoje prie radijo imtuvo, klausydavo žinių ir iš karto lietuviškai rašydavo pranešimus” (Adolfas Damušis). “Savo ryžtu vykti okupuoton Lietuvon parodė savo idealizmą, pasiaukojimą kovoti už tai, kas yra teisinga,

gera ir kilnu” (Stasys A. Bačkis). “Kai gavo žinią iš Juozo Lukšos, kad jis laukiamas, Julijonas klausimo nediskutavo” (Juozas Brazaitis).

Tą Atsiminimų skyrių sudaro 38 autorių liudijimai apie Julijono Būtėno asmenį, jo būdą, veiklą, išskirtinį talentą, savotiškumą, įvairių jo gyvenimo laikotarpių bei aplinkybių veikiamą. Atspindžiai laiškuose, dokumentuose paryškina ir papildo to legendinio Julijono Būtėno portretą, išliekantį gyvą, nors “O Julijonai, po šitiek metų mes vis dar ieškom tavo kapo” (Julija Švabaitė-Gylienė).

Gyvas, artimas ir mylimas Julijonas eina per Vitalijos Kazilionytės biografines apybraižas, per Juozo Vitėno *Žiburiuose* spausdintas apžvalgas, per visą kitą pateiktą įdomią ir autentišką medžiagą, gausybę nuotraukų bei iliustracijų. Antano V. Dundzilos paskelbta santrauka anglų kalba, plati 9 psl. asmenvardžių rodyklė patvirtina šio leidinio apimtį ir išskirtinę reikšmę.

Prie viso to dar prisideda knygos leidybos rėmėjai: Dr. Juozo Kazicko šeimos fondas, Kazys Ambrozaitis, Nijolė Bražėnaitė, Donas Būtėnas, Antanas V. Dundzila, Petras Kisielius, Aldona Šmulskštienė, Rožė Šomkaitė, Juozas Vitėnas, Pasvalio rajono savivaldybė, Pasvalio Mariaus Katiliškio biblioteka. Viršelyje – nuotrauka atstatyto Rūdšilio girios bunkerio, kuriame 1951 m. gegužės 22 d. žuvo Julijonas Būtėnas. **Snk.**

Knygą sudarė Vitalija Kazilionytė. Viršelis M. Šlapikienės. Išleido Į Laisvę fondo Lietuvos filialas. 2008 Kaunas. Tiražas 700 egz. Redagavo Albina Pribušauskaitė.

Iš XIII Tautinių šokių šventės, įvykusios Los Angeles, CA, š.m. liepos 6 d.

Ntr. D. Puterienės

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

“Pasaulio muzikos dienos 2008” vyks Vilniuje šių metų spalio 24-lapkričio 8 dienomis. Šį festivalį rengia Tarptautinė šiuolaikinės muzikos draugija (ISCM), vienijanti daugiau nei 50 pasaulio valstybių, kasmet vis kitoje valstybėje. Dar 1936 metais įsteigtos ISCM Lietuvos sekcijos nariai, pirmojo lietuviškojo avangardo atstovai Vytautas Bacevičius, Jeronimas Kačinskas ir Vladas Jakubėnas siekė, kad Kaune 1940 metais būtų surengtos Pasaulio naujosios muzikos dienos, tačiau politiniai įvykiai tai sutrukdė. 1989 metais Lietuvos narystė šioje organizacijoje buvo atkurta, ir šiemet pirmą kartą Baltijos šalyje įvyksta šis festivalis.

Festivalio renginiai vyks Valstybiniame operos ir baleto teatre, Kongresų rūmuose, Rotušėje, Šiuolaikinio meno centre, Energetikos muziejuje, Vilniaus šventovėse ir net Bernardinų kapinėse. Festivalio akcentai – tai svarbūs muzikinio teatro projektai. Pirmą kartą Lietuvoje bus statoma nauja šiuolaikinio užsienio autoriaus opera: vengrų kompozitoriaus Peter Eotvos *Meilė ir kiti demonai* pagal Gabriel Garcia Marquez novelę (Lietuvos operos ir baleto teatro ir Glyndenbourne operos festivalio koprodukcija). Šveicarijos teatras “Vidy Lausanne” atveš kompozitoriaus ir režisieriaus Heiner Goebbels muzikinį teatro spektaklį *Erarijartijaka*.

Specialus Vėlinių muzikos projektas – Onutės Narbutaitės kūrinio *Akmenys, gėlės, vardai ir žvaigždynai*, atliekamo septynių chorų, premjera vyks skirtingose Vilniaus šventovėse. Dar viena premjera, užsienio autoriui užsakyto kūrinio – britų kompozitoriaus Jonathan Harvey veikalas violončelių oktetui *Conjunto Iberico*. Jo kūrinių koncertą atliks ir Latvijos radijo choras, o elektroninei šio kompozitoriaus kūrybai atstovaus klausos-regėjimo instaliacija *Mortuos Plango, Vivos Voco*. Tarptautinė komisija festivaliui Vilniuje atrinko 44 kūrinius iš 32 pasaulio valstybių, taip pat ta proga bus pristatyti 17 lietuvių autorių kūrinių, iš jų 9 specialiai kuriami festivalio užsakymu.

Festivalyje numatyta originali šiuolaikinės muzikos “užstalės” programa “Procession” – tai apie 5 valandas trukšiančios klausymosi puotos dalyviai vėlyvą vakarą iki išnaktų galės klausytis specialiai atrinktų įvairių tautų muzikinių kūrinių bei čia pat vaišintis jų kulinariinio paveldo gėrybėmis. Šioje bendravimo idėjos programoje girdės ir XX š. klasikų

kos šedevras, Luciano Berio kūrinys *Labirintus II*, ir 7-jo dešimtmečio italų filmų muzika ir džiaz improvizacijos.

Kurtuvėnų dvaro (Šiaulių r.) teritorijoje vykusieji archeologiniai kasinėjimai baigti rugpjūčio viduryje. Per paskutinių dvejų metų darbus buvo rasta apie 10,000 radinių (koklių, glazūruotos keramikos dirbinių, daug monetų, nuo Žygimanto Augusto laikų, 1548 m., iki dabartinių), atkasti puikiai išsilaikę medinio pastato, kaip manoma – smuklės, pamatai. Kasinėjimai vyksta nuo 1995 metų. Kurtuvėnų dvaras priskiriamas prie seniausių dvarų Lietuvoje. Rašytiniuose šaltiniuose Kurtuvėnai minimi nuo XIII š. Čia buvo 1495 m. pastatyta medinė šventovė. 1498 m. savininkas Mikalojus Jaugelavičius dovanojo Kurtuvėnų šventovei kaimą su 6 gyventojais. Tikėtina, kad jis Kurtuvėnuose turėjo dvarą, nes dvarai Lietuvoje formavosi XV š. antroje pusėje.

Kurtuvėnų dvaras ir jo valdos nuolat augo, buvo pastatyti nauji pastatai. Jokūbo Nogurskio iniciatyva buvo pastatyta dabartinė Kurtuvėnų šventovė. 1862 m. Kurtuvėnų dvarą nusipirko grafas Henrikas Plateris-Zybergas. Plateriai įrengė žuvininkystės ūkį, toliau tvarkė sodą, pastatė naują rūmų pastatą. Kurtuvėnų dvaras, kaip ir daugelis Lietuvos dvarų, Plateriams valdant buvo tapęs kultūros centru. 1902-1903 m. čia gyveno Povilas Višinskis, mokęs Platerio vaikus. Pas jį atvykdavo rašytojai Jonas Biliūnas, Žemaitė, Marija Pečkauskaitė-Šatrijos Ragana.

Kražiuose surengtoje vasaros teatro stovykloje 22 jaunieji artistai iš Kauno jėzuitų kolegijos, Kražių gimnazijos ir Vilniaus universiteto, vadovaujami vilniečio režisieriaus Andriaus Pulkauninko, paruošė spektaklį apie žmogiškąsias kančias *Passio hominis*, kurio premjera įvyko per Žolinę, rugpjūčio 15 d. Be vilniečių ir kražiškių, pirmą kartą stovykloje dalyvavo kauniečiai; po vieną moksleivę atvyko iš Vilniaus Švento Kristoforo vidurinės mokyklos ir Kelmės J. Graičiūno gimnazijos.

Spektaklis buvo apie Kražių istoriją. Tekstus libretui kūrė Kražių gimnazijos moksleiviai, bet ir jie tiksliai nežinojo, kiek jų sugalvotų fantastinių tekstų režisierius panaudojo. A. Pulkauninkas Kražiuose jau yra pastatęs du spektaklius. Pernai kražiškiečiai ir svečiai galėjo matyti *Baroko himnus*, užpernai – *Gyvuosius baroko paveikslus* jaunieji artistai vaidino Kražių kolegijoje, eidami iš vienos erdvės į kitą. **GK**

Prisikėlimo Kredito Kooperatyvas

3 Resurrection Rd. Toronto, Ontario M9A 5G1
Tel.: 416-532-3400 Fax: 416-532-4816
Anapilyje: Tel.: 905-566-0006 Fax: 905-566-1554

KASOS VALANDOS: pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtad. ir penktad. nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštad. nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmad. nuo 8.30 v.r. iki 12.45 v.p.p.
ANAPILYJE: antrad. nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtad. nuo 12 v.d. iki 7 v.v. ir penktad. nuo 11 v.r. iki 6 v.v.; sekmad. nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.

AKTYVAI per 84 milijonus dolerių

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind.1.50%	Asmenines paskolas nuo5.75%
180-364 d. term. ind.1.50%	
1 metų term. indėlius2.00%	Sutarties paskolas
2 metų term. indėlius2.50%	nuo5.75%
3 metų term. indėlius2.85%	Nekiln. turto paskolas:
4 metų term. indėlius3.10%	Su nekeičiamu nuošimčiu
5 metų term. indėlius3.25%	1 metų5.25%
1 metų "cashable" GIC2.50%	2 metų5.40%
1 metų GIC-met. palūk.2.75%	3 metų5.50%
2 metų GIC-met. palūk.3.25%	4 metų5.80%
3 metų GIC-met. palūk.3.75%	5 metų6.05%
4 metų GIC-met. palūk.4.10%	
5 metų GIC-met. palūk.4.25%	Su keičiamu nuošimčiu
RRSP, RRIF "Variable"1.50%	1, 2, 3 metų ...4.75%
RRSP ir RRIF-1 m.term.ind. ...3.50%	
RRSP ir RRIF-2 m.term.ind. ...3.85%	Duodame CMHC apdraustas nekilnojamo turto paskolas
RRSP ir RRIF-3 m.term.ind. ...4.25%	
RRSP ir RRIF-4 m.term.ind. ...4.50%	Duodame komercines nekilnojamo turto paskolas
RRSP ir RRIF-5 m.term.ind. ...4.60%	
Taupomąją sąskaitą0.10%	
Kasd. pal. čekių sąsk. iki ...0.10%	
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.0.10%	
Amerikos dol. GIC 1 metų term. ind.1.75%	

KELIAUJANT Į EUROPA NEUŽMIRŠKITE ĮSIGYTI AMEX EURO ČEKIŲ

NAUDOKITĖS "INTERAC-PLUS" KORTELE

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas
APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.rpcul.com

PRISIKĖLIMO KREDITO KOOPERATYVAS

praneša, kad

SKYRIUS ANAPILYJE NEDIRBS ANTRADIENIAIS

Ketvirtadieniais, penktadieniais ir sekmadieniais skyrius toliau dirbs įprastomis valandomis

FSFG Realty Corp. BROKERAGE*
5650 Yonge Street, Suite 1508
Toronto, ON M2M 4G3

Laima Slizauskas

pirkimo ir pardavimo atstovė

Ruošiatės pirkti namą? Kreipkitės, nenusivilsite. Turite sunkumų gauti paskolą? Kreipkitės, padėsime.

TEL: 416-227-2000 416-803-9133 (neš.)
FAX: 416-227-2008 el.paštas: laimaslz@yahoo.ca
*Independently Owned and Operated, REALTOR®

ORTODONTĖ

Dr. Skaistė Našlėnaitė

D.D.S., M.Sc., Ortho. Dip., FRCDC (C)

Royal York Orthodontics
3029 Bloor Street West
(prie naujos "PARAMOS")
Toronto ON, M8W 1C5
Tel. (416) 207-0885

Kviečiame mažus ir didelius!

Sūduvos deimantas iš Gegužių

Atkelta iš 4-to psl.

Bendradarbiauju su Rašytojų sąjunga, man rūpi, kad nebūtų pamiršti rašytojai, ypač emigrantai. Rengiu poeto Prano Lemberto konkursus. Lembertas buvo mano kaimynas, jo sūnus finansuoja literatūrines premijas. Savo iniciatyva įsteigiau Vytauto Tamulaičio literatūrinę premiją, ieškau rėmėjų. Kas dveji metai rengiam literatūrinius vakarus ir įteikiame V. Tamulaičio premiją. Stengiuosi pagerbti savo krašto žmones. Rengėm solistės Beatričės Grincevičiūtės 95-mečio minėjimą. Savo krašte pradėjau steigti Kudirkaičių organizacijas, įsteigiau Gerdžiūnų, Kriūkų, Plokščių, Šakių mokyklose. Tenka dalyvauti didžiuosiuose jų spiečiuose. Man atrodo, kad būtina atgaivinti jaunimo organizacijas. Kadangi esu iš Sūduvos, man artimesnės Vinco Kudirkos idėjos. Su kudirkaičiais renkam kraštotyrinę medžiagą. Pasodinom knygnešių ažuolyną, surinkau žinias apie savo buvusio valsčiaus knygnešius. Susidarė net 25 žmonės iš vieno valsčiaus. Buvo labai graži šventė, ant Nykos kranto pasodinom 25 ažuoliukus. Tame Liepalotėlių kaime iš 4 ūkininkų 3 buvo žymūs knygnešiai: Jonas Kriaučiūnas, Kudirkos bendražygis, jo brolis Antanas ir Mykolas Bundza. Petro Dumčiaus mokyklos mokiniai dabar galės ažuolyną puoselėti. Reikia dar surinkti knygnešių biografijas.

– *Žinome, kad ne kartą buvote įvertintas už savo veiklą.*

– Prieš dešimtmetį buvau apdovanotas Gedimino ordino medaliu; lenkų valstybės ordinu už veiklą išsaugojant Mlynarskių-Grincevičių giminės atminimą. E. Mlynarskis, kuriam priklausė Ilguvos dvaras, Lenkijoje buvo labai gerbiamas. Rūpinuosi to dvaro atgaivinimu, ten puoselėtomis idėjomis ir tais žmonėmis, kurie buvodavo dvare. Jis bu-

vo atėjęs į žentus ant Nemuno kranto, vedė O. Grincevičiūtę. Emilis Mlynarskis buvo Varšuvos filharmonijos direktorius, steigėjas; Muzikos aka-

arkivyskupas S. Tamkevičius aukojo šv. Mišias. Žmonės kalbėjo, kad prezidentai taip nepagerbiami, kaip buvo pagerbti Šilingai: dalyvavo

Albinas ir Albina Vaičiūnai

demijos profesorius ir rektorius; Didžiojo teatro vyriausiasis dirigentas ir direktorius. Kaip Stasys Šimkus sakė, tai – Lenkijos muzikos karalius. Ilguvoje yra lankęsi daug žymių to meto žmonių – Ferdinandas Ruščicas, Elvyras Andriolis, Kazys Šimonis, Stasys Šimkus ir kt.

Surinkau keliautojų prisiminimų ir išleidau knygą apie Ilguvą, teko išleisti ir daugiau knygų apie savo kraštą ir daug įvairiausių lankstinukų (apie 70) apie kultūros įvykius arba žymiuosius mūsų krašto žmones.

Daug darbo idėjau keliant iš užmaršties Stasio Šilingo atminimą. Tai ypač nuo okupantų nukentėjęs žmogus, 13 m. išbuvęs lageriuose ir 7 m. tremtyje. Grįžęs buvo palaidotas Kelmėje. Su seimo pagalba organizavau jo palaikų perkėlimą į Ilguvą. Ir žmonos Emilijos bei dukters Raminos Šilingaitės, iš bado mirusių Sibire, palaikai buvo parvežti. Tris karstus vežėm garlaiviu iš Kauno. Prof. V. Landsbergis pasakė gražią kalbą, o Ilguvoje

tūkstančiai žmonių. Esu išleidęs knygėlę *Stasio Šilingo gyvenimo kelias* ir dar noriu išversti ją į anglų kalbą. Mat Vakaruose yra nemažai Šilingo vaikų, kurie jau nebesupranta lietuviškai.

Šilingų buvo devynios dukros, iš kurių septynios pasitraukė į Vakarus. Ir ne tik vaikaičiai, bet ir pasaulis turi sužinoti apie ilgiausiai Lietuvoje išbuvusį Valstybės tarybos pirmininką, teisingumo ministrį, vertėją, laikraščių leidėją. Jis 1920 m. išleido pirmąjį moksleiviams skirtą laikraštį *Aušrinė; Lietuvos kariuomenė* – būtent jis pradėjo organizuoti. Jo buvo parašyta 1938 m. Konstitucija, daugelis įstatymų, tarp jų – ir Spaudos įstatymas ir t.t. Jis vertė poeziją iš rusų, lenkų kalbų. Neseniai atradau, kad Šilingas Joną Biliūną vertė į lenkų kalbą. Buvo visokiausių organizacijų iniciatorius. Kartu su Vaižgantu steigė Lietuvai pagražinti draugiją, Vilniui vaduoti sąjungą ir kt.

Kalbėjosi A.V. Škiudaitė

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

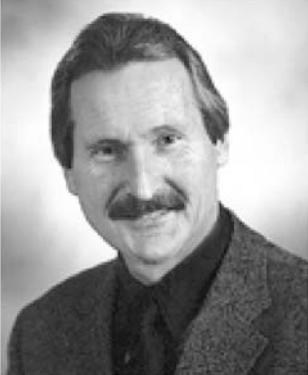
2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

Sutton GROUP

ANTANAS GENYS

"Jūsų nekilnojamo turto aptarnavimas nuo 1981"

PIRKIMAS ir PARDAVIMAS PATIKIMOSE RANKOSE!
Dėl nuosavybės įvertinimo skambinkite

(416) 236-6000
Sutton Group-Assurance Realty Inc.

Ar pasikartos Čėčėnijos tragedija Gruzijoje?

Lietuvos Sajūdžio Vilniaus skyriaus tarybos kreipimasis dėl karo Gruzijoje

Rusija, vadovaudamasi principu “skaldyk ir valdyk”, Gruzijos valstybėje siekia sudaryti izoliuotus Šiaurės ir Pietų Osetijų bei Abchazijos teritorinius darinius. Rusija juos gerai apginkluoja, kuria puolimo ir priedangos sistemas ir užsiundo prieš Gruzijos respubliką. Tada Rusija imasi “gelbėtojų” misijos ir visomis įmanomomis priemonėmis puola Nepriklausomą Gruzijos respubliką. Stalinas ir Hitleris 1939.VIII.23 sudarydami susitarimą pradėjo Europos dalybas. Pasekmės žinomos, tačiau neįvertintos. Rusija parengė Europos aprūpinimo dujomis ir nafta planą ir rengiasi apraizgyti Europą rusiškų dujų ir naftos tinklu. Europos valstybės ir politikai su dideliu džiaugsmu užkibo ant Rusijos užmestos meškerės net nepagalvoję, kad tai Rusijos energetinio teroro strategija – IKS DIENĄ RUSIJA SUREGULIUOS ENERGETINIŲ RESURSŲ KRANUS TAIP, KAD PABANDYS PAKLUPDYTI PASAULĮ ANT KELIŲ.

Pasaulis prisimena, kad Rusija 1994.XII.11 pradėjo karą prieš nepriklausomą Čėčėnijos respubliką Ičerija. Per 13 genocido metų Rusija išžudė apie 250,000 Čėčėnijos piliečių ir padarė žalos maždaug už 300 milijonų JAV dolerių. Per 13 metų pasaulio valstybės, vyriausybės, atsakingiausios organizacijos nesudraudė Rusijos, neišlaisvino Čėčėnijos ir paliko Rusiją šeiminkauti okupuotoje nepriklausomoje valstybėje. Į pasaulio protestus Rusija vangiai reaguoja. “Išvesdama kariuomenę” Rusija stengiasi pasilikti. Ar pasaulis leis Rusijai nevykdyti įpareigojimų ir išpareigojimų?

Tarybos pirmininkas **L. Kerosierius**, atsakingasis sekretorius **A. Budriūnas**
Pasiteiravimui: A. Budriūnas, Sajūdis, Gedimino pr. 1, Vilnius, +370 673 95 837; L. Kerosierius +370 5 231 81 11; P. Rutkauskas +370 699 37 691. El. paštas vilnius@sajudis.com. Interneto svetainė www.sajudis.com.

P.S. Kreipimasis pasiūstas: JTO Generaliniam sekretoriui Pan Gi Munui; NATO Generaliniam sekretoriui Jap de Hoop Šeferiui; Europos parlamento pirmininkui Han-Gert Poterringui; Europos Tarybos parlamentinės asamblėjos pirmininkui Luis Marija De Puigui; JAV prezidentui Georgui Bušui; Lietuvos prezidentui Valdui Adamkui; Rusijos prezidentui Dmitrijui Medvedevui; Gruzijos prezidentui Michailui Saakašviliui.

Pratęsta XIV PLMKs REGISTRACIJA

XIV Pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziumo pranešėjų registracija pratęsiama iki š.m. rugsėjo 14 d. Kviečiame registruotis internetiniu adresu: www.mks14.com. Keturioliktasis Pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos

simpoziumas įvyks Padėkos dienos savaitgalį, lapkričio 26-30 d.d. Pasaulio lietuvių centre, Lemont, IL. Iki šiol jau yra užsiregistravę apie 80 pranešėjų – 27 iš JAV ir kitų užsienio šalių, likusieji – iš Lietuvos. Tikimasi, kad iki rugsė-

jo 15 d. prisidės dar apie 30 pranešėjų.

Šis PLMKs yra suaktyvinis, nes simpoziumai Čikagoje pradėti rengti prieš 40 metų. Lietuvai atkūrus nepriklausomybę jie pradėti rengti pakaitomis – JAV (Pasaulio lietuvių centre, Lemont, IL) ir tėvynėje. Amerikoje PLMKs rengimu rūpinasi JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdyba (pirm. Vytautas Maciūnas), o Lietuvoje – LR Švietimo ir mokslo ministerija.

XIV PLMK simpoziumo temos: svarbiausi užsienio lietuvių ir Lietuvos rūpesčiai, pasiekimai, šiuolaikiniai darbai ir ateities planai.

Tačiau simpoziumas – ne tik paskaitos, bet ir atgaiva, nes jo metu vyks įvairūs meniniai, kultūriniai renginiai, bus daug puikių progų sutikti pažįstamus iš arti ir tolimesnių vietovių, susipažinti su dar nepažįstamais, ypač mokslininkais ir svečiais iš Lietuvos. Visuomenė maloniai kviečiama gausiai dalyvauti ne tik visumos bei mokslinėse sesijose, bet visuose simpoziumo renginiuose.

XIV PLMKs informacija

Lietuvos ir kiti pasaulinio masto kompozitoriai reklamuojami ant daugybės Vilniaus miesto troleibusų, su aiškiai matomomis biografinėmis žinutėmis. Šis projektas pradėtas 2007 m.

Ntr. I. Ross

PARAMOS NUOŠIMČIAI

Palūkanų norma 4.75% (Prime Rate)

TAUPOMOJI SĄSKAITA	
PAPILDOMA TAUPOMOJI	0.75%
“Planas 24” KASDIENINIŲ PALŪKANŲ ČEKIŲ / TAUPOMOJI	
Balansas: \$0 – \$4,999.99	0.05%
\$5,000.00 – \$9,999.99	0.10%
\$10,000.00 – \$24,999.99	0.25%
\$25,000.00 – \$59,999.99	0.50%
Virš \$60,000.00	1.25%

JAV DOLERIŲ KASDIENINIŲ PALŪKANŲ	0.25%
----------------------------------	-------

PASKOLŲ NUOŠIMČIAI	
NEKILNOJAMO TURTO PASKOLOS	
Atviras, kintamųjų palūkanų	4.75%
1 metų	5.25%
2 metų	5.45%
3 metų	5.60%
4 metų	5.70%
5 metų	6.05%
Komerčinės kredito paskolos suteikiamos pagal pareikalavimą	

RIBOTAS KREDITAS SU NEKILNOJAMO TURTO UŽSTATU	
Palūkanų norma + 0.0% ir aukščiau	

ASMENINĖS PASKOLOS	
Palūkanų norma + 1.0% ir aukščiau	

ASMENINIS RIBOTAS KREDITAS	
Palūkanų norma + 2.0% ir aukščiau	

Visi pateikti nuošimčiai gali būti keičiami be įspėjimo

INVESTICINĖ SĄSKAITA	
“GIC” INDĖLIAI (pelno padalinimas netaikomas)	
1 metų	3.35%
2 metų	3.95%
3 metų	4.40%
4 metų	4.50%
5 metų	4.60%
1 metų iškeičiamas	3.25%
“GIC” INDĖLIAI (taikomas pelno padalinimas)	
1 metų	2.75%
2 metų	3.25%
3 metų	3.75%
4 metų	4.10%
5 metų	4.25%
1 metų kas mėnesį mokamos palūkanos	2.25%
1 metų iškeičiamas	2.50%
1 metų JAV dolerių	2.10%

TERMINUOTI INDĖLIAI	
30–89 dienų	1.60%
90–179 dienų	1.80%
180–269 dienų	1.85%
270–364 dienų	1.90%
1 metų	2.20%
2 metų	2.50%
3 metų	2.85%
4 metų	2.95%
5 metų	3.20%
Iškeičiami prieš terminą mažesniais nuošimčiais	

PENSIJŲ FONDAI	
Kasdieninių kintamųjų palūkanų	3.00%
1 metų	3.50%
2 metų	3.85%
3 metų	4.25%
4 metų	4.50%
5 metų	4.60%

AKTYVAI per \$170,000,000

Palankūs nuošimčiai. Malonus ir sąžiningas asmeninis patarnavimas. 2975 Bloor W. 416-207-9239 | 1573 Bloor W. 416-532-1149 | www.parama.ca

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

Kanados Lietuvių Lithuanian Canadian Fondas Foundation

1 Resurrection Rd. Toronto ON M9A 5G1 Tel.: 416-889-5531

Elektroninis paštas: kifondas@on.aibn.com

Jūsų sutelktas pagrindinis kapitalas Fonde per 46 metus Kanados lietuvių organizacijoms davė 2.17 mln. dol., pagalbai Lietuvoje 0.60 mln. dol. bei studentų stipendijoms Kanadoje ir Lietuvoje 0.38 mln. dol.

Remkime Kanados lietuvių fondą ir prisiminkime jį savo testamentuose!

Raštinės darbo valandos: pirmad. ir trečiad. nuo 11 v.r. iki 3 v.p.p. Telefonas atsakomas nuo pirmad. iki penktad. tarp 9 v.r. ir 5 v.p.p. Išrašome pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių.

Bilietai į Lietuvą 2008

Rugpjūčio 12 – rugsėjo 30, 2008

\$900

oro uosto mokesčiai papildomai \$250 Finnair avialinijos, Toronto – Vilnius per Helsinki

Taip pat bilietai kitomis oro linijomis ir į kitas šalis

Skambinkite Gabrielei Pabrėžaitė-Flores

O.b Orav Travel Inc.

5700 Yonge Street at Finch Toronto, Ontario M2M 4K2

647-998-6405

Toll free 1-800 361-9487 Fax 416-221-4885

gabriele@bdt.ca ONT REG. 03228277

BDTWorldTravel

BURNHAMTHORPE/GOLDEN ORCHARD 4 miegamųjų “5 BACK-SPLIT LEVEL”, privatus įvažiavimas, dvigubas garažas, 2 min. iki autobuso, einančio į požeminį traukinį, arti prie mokyklų, apsipirkimo.

Prašo \$469,900.

SKAMBINTI

TEODORUI STANULIUI,

broker

RE/MAX WEST REALTY tiesiog 416-879-4937

ar į namus 416-231-4937

SPORTAS

Žinios iš Lietuvos

Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus

• V. Adamkus palinkėjo Lietuvos olimpiečiams sėkmės Londone. Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus priėmė Pekino vasaros Olimpinišės žaidynės dalyvavusius Lietuvos sportininkus ir mūsų šalies olimpinės delegacijos vadovus. „Olimpiniai laimėjimai nėra kasdieniniai laimėjimai. Olimpiada yra neeilinis įvykis. Kai daugiau kaip dviejų šimtų valstybių ir tautų atstovų susiburia vienoje vietoje, kalba yra viena – sporto. Norėję, kad ši dvasia mus lydėtų kasdien“, – sakė Lietuvos vadovas. (Rugsėjo mėnesį prasidės 2009 metų Europos čempionato kvalifikacinės varžybos).

• 2009-ųjų metų Europos čempionato atrankos varžybų rungtyne Lietuvos moterų krepšinio rinktinė Druskininkuose žaidė su Izraelio komanda ir pralaimėjo varžovams rezultatu – 60:76.

• Gdanske (Lenkija) vykusio 44-ųjų tarptautinių „Lenkijos pašto gynėjų“ taurės sportinio ėjimo varžybų vyrų 20 km nuotolyje nugalėtoju tapo Lietuvos atstovas Ričardas Rekstas. Jis nuotolį įveikė per 1 val. 27 min. 48 sek. ir pagerino asmeninį rekordą bei įvykdė Europos jau-

nimo (iki 23 metų) čempionato normatyvą.

• Dukart olimpinis ir dukart pasaulio disko metimo čempionas Virgilijus Alekna tapo Italijoje vykstančių 22-ųjų tarptautinių lengvosios atletikos varžybų „Meeting Citta Di' Padova“ nugalėtoju. 36-erių metų Alekna Pekino olimpinėse žaidynėse laimėjęs bronzą, diską nusviedė 68 m 2 cm ir pagerino šių varžybų rekordą.

• Pergalei vien palankaus vėjo nepakanka. Olimpinio sidabro laimėtoją Gintarę Volungevičiūtę buriavimas įtraukė kaip liūnas ir dar ilgai nepaleis. Pavargusi, bet laimin-

Gintarė Volungevičiūtė

ga. Manoma, kad tokia dabar yra Pekino olimpinėse žaidynėse „Laser Radial“ klasėje sidabro medalį iškovojusios buriuotojos Gintarės Volungevičiūtės savijauta.

• Nalčik (Rusija) vykusio pasaulio moterų šachmatų čempionato pirmojo rato antrąją partiją Lietuvos atstovė Viktorija Čmilytė (ELO įvertinimas 2508) su 18-mete Kroatijos atstove Valentina Golubenko (2271) sužaidė lygiosiomis ir pateko į šešiolikbaigmę. VP (Ntrs. DELFI)

ATSIŪSTA PAMINĖTI

TILTAS, Ukrainos lietuvių bendruomenės laikraštis, nr. 3-4-5-6; red. Valentina M. Loginova, Box 834, Simferopol 95024, Krym, Ukraina. Gausiai iliustruotas, Ukrainos lietuvių gyvenimą atspindintis leidinys.

Iš IX-osios Tautinės skautų stovyklos Manatoc, OH

Kairėje – įsikūrimas, tvarkymas („Jub.aidai“); dešinėje viršuj – grupė skautų-čių, pasiruošusi paradui; apačioj – skautai-akademikai

Ntrs. V. Šliupo

SKAUTŲ VEIKLA

• Pranešam tėveliams, kad pirma sezono sueiga įvyks rugsėjo 20 d. po Maironio mokyklos pamokų. Tai bus išskilinga atidarymo sueiga, kurioje įvyks tuntininkų pareigų perdavimas. Visi dalyvauja uniformuoti. Draugovių sueiga vyks tuoj po iškilnių. Kviečiame visus dalyvauti šioje pirmoje po atostogų sueigoje.

• Skautų registracija vyks tą pačią dieną. Prašom tėvelius užregistruoti savo vaikus mokyklos pamokų metu. Bus išdalintas metinis sueigų planas. MR

Valstybės gynyba

Atkelta iš 1-mo psl.

Tarybos veiklą tvarko „Valstybės gynimo tarybos įstatymas“ (1997 m. balandžio 30 d. Nr. VIII-209). Įstatymo turinys atskleidžia, kad šios institucijos kompetencijoje yra visi gynybos reikalai, siejami su valstybės vidaus ir išorės saugumu. Pagal įstatymą į Valstybės gynimo tarybos reguliarius posėdžius, paprastai vieną kartą per mėnesį, kviečia ir jų darbotvarkę tvirtina prezidentas. Teisę teikti klausimus svarstyti Valstybės gynimo taryboje turi visi jos nariai. Neeilinius Valstybės gynimo tary-

bos posėdžius šaukia prezidentas savo iniciatyva arba bent vieno Valstybės gynimo tarybos nario siūlymu.

Į Valstybės gynimo tarybos posėdžius paprastai kviečiami Seimo valstybinio saugumo komiteto pirmininkas, Valstybės saugumo departamento generalinis direktorius, Vidaus reikalų ministeris, prezidento sprendimu į posėdžius gali būti kviečiami ministrai, valstybės institucijų vadovai, jų atstovai ar kiti asmenys. Įstatymas numato, tačiau ar jis vykdomas?.. Rusijos agresijos Čėčėnijoje ir Gruzijoje akivaizdoje, ypač, kai per Lietuvą eina Rusijos „bambagyslė“, maitinanti Rusijos karinį kompleksą Karaliaučiaus krašte (karinis tranzitas), atsakymo laikas nelaukia.

MARGUTIS Parcels

4134 Dundas St. West, Toronto, ON. M8X 1X3 Fax: (416) 233-3042

Sekantis siuntimas LAIVU į Vilnių
2008 m. rugpjūčio 27 d. ir rugsėjo 10 d.

Sekantis siuntimas LĖKTUVU į Vilnių
2008 m. rugpjūčio 27 d. ir rugsėjo 10 d.

Visi paketai turi būti į mūsų pagr. raštinę
PRISTATYTI iki NURODYTŲ DATŲ

Tel: (416)233-4601

\$300*
off

COUPON
for 1 parcel

\$300*
off

* coupon is valid only at "Margutis-Pysanka" head office.

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPDIST ROBERTAS NEKRAŠAS

- KULNO SKAUSMAI
- PĖDOS SKAUSMAI
- PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- ĮAUGĘ NAGAI
- VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- ♦ VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- ♦ PLOKŠČIAPĖDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- ♦ PĖDOS DEFORMACIJŲ TAISYMAS ORTOPEDINIAIS INDEKLAI
- ♦ PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- ♦ STERILŲ ĮRANKIAI

LIGONIUS PRIIMAME:

352 WILLSON ST.E., ANCASTER, Ont. TEL. (905) 648-9176

TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ interneto tinklalapis www.tevzib.com laukia jūsų apsilankymo. Kviečiame susipažinti su juo ir siųsti savo pastabas elektroniniu paštu –

tevzib@rogers.com

Turner & Porter

LAI DOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE

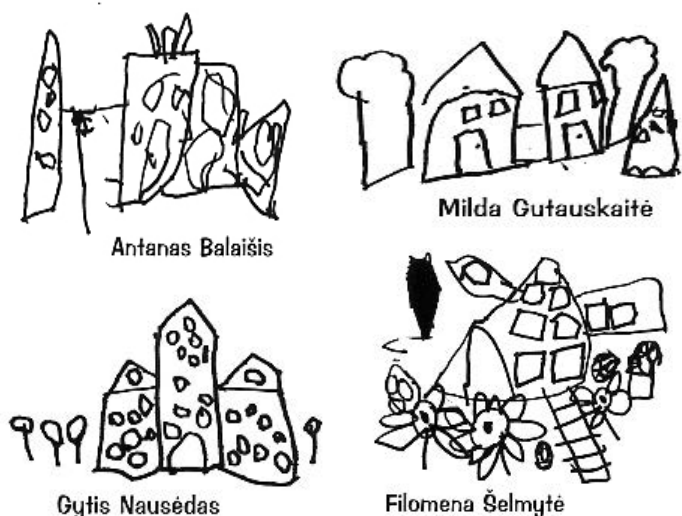
ir

MISSISSAUGOJE

Metinėje Lietuvos kankiniams pagerbti šventėje Kanados Midlande jubiliejinį Šiluvos Marijos paveikslą neša Rimas Rėkus ir Rūta Rėkutė
Ntr. K. Poškaus

Toronto Maironio mokyklos jaunesniųjų darželio auklėtinių piešiniai tema *Trakų pilis*

Mokytoja Janina Dzemionienė, padėjėja Rita Byra

Jaunimo festivalis

2009 m. Lietuvos jaunimo organizacijų taryba (LIJOT) į Europos jaunimo festivalį "Jauna Europa, jauna Lietuva!" sukvies per 1500 jaunų europiečių iš visų Europos šalių meniniam, kultūriniam ir socialiniam pažinimui bei europietiško tapatumo paieškai jaunimo akimis. Europos jaunimo festivalis – valstybinės programos "Vilnius – Europos kultūros sostinė 2009" dalis – vyks 2009 metų liepos 26-31 d.d. Vilniuje. Lietuva 2009-aisiais ruošdamasi minėti savo vardo tūkstantmečio jubiliejų, kartu taps ir Europos kultūros sostine.

Festivalis suteiks galimybę net 50-čiai visos Lietuvos jaunimo organizacijų kurti ir įgyvendinti savo netradicines idėjas projektuose, kurie atspindėtų Vilniaus miesto, visos Lietuvos ir Europos vertybes, kultūrų įvairovę, išskeltų, analizuotų bei spręstų esmines problemas. Jau nuo rugpjūčio mėn. LIJOT internetiniame tinklalapyje www.lijot.lt.

Įt skelbiamas projektų konkursas tapti Europos jaunimo festivalio dalimi. Čia skelbiama ir visa aktuali informacija (temos, reikalavimai ir kt.). Paraiškas konkursui jaunimo ir su jaunimu dirbančios organizacijos gali teikti iki 2008 m. spalio 1 d.

Programa bus paskelbta 2008 m. lapkričio mėn., kai bus atrinkti 50 geriausių jaunimo projektų – festivalio dalyvių. Tą festivalį Lietuvoje organizuoja Lietuvos jaunimo organizacijų taryba (LIJOT), 1992 m. įsteigta didžiausia nevyriausybinis jaunimo organizacijų sąjunga Lietuvoje. Šiuo metu LIJOT vienija 58 jaunimo organizacijas ir regionines jaunimo organizacijų sąjungas, o tai yra daugiau nei 200,000 jaunų žmonių.

Dėl papildomos informacijos kreiptis: Ieva Diliūnienė, Lietuvos jaunimo organizacijų tarybos (LIJOT) ryšių su visuomene koordinatė. Tel. 8 6569 4895; el.paštas: ieva@lijot.lt. Inf.

JAUNIMO ŽODIS

Vadovai vaidino Apsireiškimą

XXVI "Kretingos" jaunimo stovyklai T. Pranciškonų stovyklavietėje Vasagoje (120 km į šiaurę nuo Toronto) pasibaigus, liko gražūs prisiminimai. Šiemet per visą liepos mėnesį stovyklavo 210 stovyklautojų ir 90 vadovų. Dvi savaitės buvo paskirtos angliškai kalbantiems lietuvių kilmės stovyklautojams, o paskutinės dvi savaitės – lietuviškai kalbantiems stovyklautojams.

Šiemet stovyklaujantis jaunimas paminėjo Marijos apsi-
reiškimo 400 m. jubiliejų Šiluvoje ir pagarbiai priėmė Švč. Mergelės Marijos Šiluvos paveikslą, kuris jau buvo aplan-
kęs visas lietuvių parapijas, misijas ir bendruomenes Kanadoje. Švč. M. Marijos paveikslas ir jo istorija buvo pagarbiai pristatytas per stovyklų atidarymo Mišias. O per vidurinio sekmadienio Mišias, kuriose dalyvavo stovyklautojų tėveliai, seneliai ir kiti svečiai, pradėjome Mišių apeigas su iškilminga procesija apie stovyklavietę lig koplyčios, nešdami Šiluvos Marijos paveikslą, vėliavas ir smilkalus.

Kad būtų lengviau mūsų jaunesniems stovyklautojams susipažinti su Šiluvos Marijos istorija, per jų susikaupimo vakarą vadovai vaidino Švč. M. Marijos apsi-
reiškimą Šiluvoje. Vyresnieji stovyklautojai per jų tradicinį susikaupimo vakarą žiūrėjo dokumentinį DVD filmą *Kelias į Šiluvą*. Žiūrovai galėjo pamatyti, kaip

Šiluva ir jos apylinkės atrodo ir kaip švenčiami Šilinių at-
laidai. Po susikaupimų vakarų prie mažų lauželių Dievo gamtoje jaunimas turėjo pro-
gos padiskutuoti tikėjimo klausimus.

Šv. Rašto mąstymą vedė naujai diakonu išventintas br.

kočimienė pasidalino savo mintimis apie dėkingumą, kad turime kasdien dėkoti Dievui už visas suteiktas malones ir gėrybes, kurias Viešpats mums suteikia.

Nepaisant, kad jaunimo stovyklos jau pasibaigė, stovykliška dvasia, smagūs prisi-

"Kretingos" stovykloje vaidinami įvykiai Šiluvoje

Antanas Blužas, OFM, o prie diskusijų prisidėjo vyresni vadovai ir naujai diakonu išventintas br. Alvydas Virbalis, OFM. Susikaupimo vakaras užsibaigė prie Švč. M. Marijos Šiluvoje paveikslo stovyklos koplyčioje. Vadovė Rasa Poš-

minimai ir užmegztos draugystės ilgai tęsiasi. Esame dėkingi visiems, kurie paremia stovyklą ne tik finansiškai, bet ir savanorišku darbu – mūsų šeiminkėms, ūkvedžiams ir slaugėms, be kurių stovykla negalėtų veikti. Inf.

Švč. Mergelės Marijos keliaujantis paveikslas "Kretingos" stovykloje

DĖMESIO TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ PRENUMERATORIAMS!

Sekite savo prenumeratos baigimosi datą, kuri yra pažymėta ant laikraščio lipdės su jūsų adresu. Nelaukite priminimo – laiku ją atnaujinkite. Tuo sutaupysite administracijos laiką ir pašto išlaidas.
TŽ leidėjai

Jūsų paslaugoms atidaryta antra – nauja stomatologinė klinika

Dr. Gintarė Sungailienė

(905) 271-7171 (905) 785-3900

115 Lakeshore Road E. 104-3945 Doug Leavens Blvd.
Mississauga, ON L5G 1E5 Mississauga, ON L5N 0A5
www.watersidedental.ca www.9thlinedental.ca

ONTARIO LAND SURVEYOR

TOMAS A. SENKUS, B.Sc., O.L.S., O.L.I.P.

40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7

E-mail: tomsenkus@rogers.com

TEL: (416) 237-1893

FAX: (416) 237-0426

AŲA VYTAUTUI JONUI ŠIMKUI mirus,

nuoširdžiai užjaučiame jo žmoną ANGELE, seserį BIRUTĘ, brolių ALGĮ, gimines Kanadoje ir Lietuvoje. Liūdime kartu –

Lietuvių Namų moterų būrelis

MYLIMAM TĖVUI IR SENELIUI

AŲA PRANUI SAKALUI iškeliavus amžinybėn,

nuoširdžią užuojautą reiškiamo jo sūnui RIMUI ir jo šeimai, dukrelei AUDREI bei artimiesiems –

B. L. Kairiai, JAV

H. Kairienė ir sūnus Vidas

P A D Ė K A

AŲA EUGENIJA JUKNEVIČIENĖ

iškeliavo amžinybėn 2008 m. liepos 17 d.

Dėkojame Prisikėlimo parapijos klebonui kun. Augustinui Simanavičiui, OFM, už aukotas gedulines Mišias, kun. Jonui Šileikai, OFM, už apeigas kapinėse, K. Ambrozaičiui už maldas prie karsto, karsto nešėjams, visiems už gėles ir aukas, V. Birštonui už pagamintus skanūs pietus, moterims už pyragus ir M. Povilaitienei už aukų rinkimą šv. Mišioms. Dar kartą nuoširdus ačiū.

Duktė Zita ir šeima

SMITH MONUMENT CO. LTD

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiamo lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

KESMINAS ART STUDIO

PAMINKLAI

- ♦ granitas, bronzos, medis
- ♦ nemokami paminklų projektai, konsultacijos
- ♦ skulptūros (paminklinės ir dekoratyvinės)

Telefonas (905) 510-4707

El. paštas: kkesminas@hotmail.com

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B. PACE LAW FIRM

- ♦ asmeninės žalos, atsiradusios ryšium su kūno sužalojimu, išieškojimas
- ♦ imigracija į Kanadą
- ♦ testamentų sudarymas
- ♦ palikimų tvarkymas
- ♦ nekilnojamo turto pirkimas/pardavimas
- ♦ konsultacijos Lietuvos respublikos teisės klausimais

295 The West Mall, 6th Floor, Toronto, ON M9C 4Z4

Tel. 416 236-3060 Fax 416 236-1809

Tinklapis: www.pacelawfirm.com El. paštas: lawyers@pacelawfirm.com

Atsisveikinant su dr. Ferdinandu Kaunu

Šv. Kazimiero kapinėse Čikagoje rugpjūčio 9 d. supiltas dar vienas kapas: čia palaidotas gydytojas ir visuomenės veikėjas dr. Ferdinandas V. Kaunas. Velionis buvo vienas iš dviejų Cicero mieste gyvenusių ir čia ilgą laiką vietos lietuviams daugiausia patarnavusių gydytojų. Su šiuo pasauliu jis atsisveikino rugpjūčio 6 d.

Velionis gimė 1921 m. gegužės 2 d. Kivilių dvare, Kretingo apskr., gydytojo Kaunecko šeimoje. Pradžios mokyklą lankė Klaipėdoje. Ją baigęs mokėsi "Aušros" gimnazijoje Kaune ir Mažeikiuose. 1939 m. įstojo į Vytauto Didžiojo universitetą Kaune Medicinos fakultetą. Jį baigęs ir gydytojo diplomą gavo 1944 m. Trumpai dirbo Mažeikių apskrityje ligoninėje.

Pasitraukė į vakarus, apsiėjo Austrijoje, kur darbavosi kaip gydytojo pagalbininkas Linz mieste. Po karo dvejus metus vadovavo amerikiečių karo ligoninės civilių skyriui. 1946-1948 metais buvo Lietuvos Raudonojo kryžiaus Linz skyriaus pirmininkas.

Į Cicero atvyko 1947 m. Čia atlikęs praktikos darbus Šv. Antano ligoninėje ir išlai-

kęs valstybinius egzaminus, 1949 m. gavo teisę verstis gydytojo praktika. 1951 m. atidarė savo kabinetą specializuoti šeimos gydytoju. 1955-1957 m. tarnavo JAV kariuo-

A.a. dr. Ferdinandas Kaunas

menėje, ėjo gydytojo pareigas, gavo majoro laipsnį.

Grįžęs iš kariuomenės, vertėsi privačia praktika, dirbo Loretto ligoninėje, priklausė MacNeal ligoninei Berwyno miestelyje, buvo Cicero miestelio sveikatos komisijos narys, vadovavo Šeimos gydytojų ir Vėžio draugijos skyriams. Cicero prekybos rūmai jam suteikė iškilaus piliečio vardą ir apdovanojimą.

Velionis plačiai reikėsi ir

tarp lietuvių. Buvo vienas iš Amerikos lietuvių fondo steigėjų ir tarybos narių, dirbo Lietuvių bendruomenėje, priklausė JAV LB tarybai.

1963-1964 m. buvo Lietuvių gydytojų sąjungos Ilinojaus skyriaus, o 1971-1973 m. – Pasaulio lietuvių gydytojų sąjungos pirmininkas. Buvo vienas iš Lietuvių medicinos muziejaus Čikagoje steigėjų bei kuratorių. Finansiškai rėmė lietuvių veiklą bei kultūrą. Labai domėjosi sportu ir pats aktyviai dalyvaudavo Čikagos apylinkėse rengiamose bėgimo varžybose.

Išėjęs į pensiją iš Cicero persikėlė gyventi į Westchester miestelį. Čia F. Kaunas kurį laiką sunkiai sirgo. Velionis buvo pašarvotas Petkaus koplyčioje Lemonte, kur jo palaikus lankė daug žmonių. Iš koplyčios rugpjūčio 9 d. jo palaikai buvo atlydėti į Pal. J. Matulaičio misijos šventovę, kur aukotos gedulines Mišios.

Velionis palaidotas į Šv. Kazimiero kapines. Paliko liūdinčią žmoną Vandą (Galmi-naitę), sūnų dr. Romaną, dukras Reginą ir Ramoną su šeimomis, būrį vaikų ir pro-vaikaičių.

Edvardas Šulaitis

AUKOJO TĖVIŠKĖS ŽIBURIAMS

\$160 – A. Burbulevičius; \$100 – J.M. Astrauskai; \$50 – S. Vashkys, J. Sederavičius; \$30 – M. Radžiūnas, P. Girdžius, A. Bumbulis; \$25 – D. Norkaitis; \$20 – A. Žemaitaitis, E. Matulai-tis, R. Miltenis; \$10 – A. Leiberis, R.D. Puodžiūnas.

Garbės prenumeratą atsiuntė: \$200 – A. Raulinaitis; \$110 – V. Mažeika; \$90 – O. Skėrius, V. Šlenys, J. Kulikauskas, E. Puodžiukas, J. Kisielaitis, V. Pacevičius, J. Lajukas, G. Stonkus, M. Leparskas. Nuoširdus ačiū už paramą lietuviškai spaudai. Dėkojame garbės prenumeratoriams ir visiems, kurie siųsdami reguliarią prenumeratą prideda ir auką.

Visa išeivijos lietuviška spauda sunkiai verčiasi. Reikia paramos ir Tėviškės žiburiams. Kas galite, paremkite juos auka ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu. TŽ leidėjai

Bloor West Village

DENTAL CARE

Dr. J. Birgiolas

Dr. S. Dubickas

2373 Bloor St. West

Tel. (416) 763-5677

DOSNI ŠIRDIS...

GYVENA AMŽINAI

LABDAROS lietuvių slaugos namų gyventojai visuomet šiltai priims jūsų norą pagerinti jų buitį ir bus dėkingi už paskirtas aukas bei palikimus.

SKAMBINTI: 416-232-2112/402

Norintys paaukoti savo laiką savanoriaujant suteiktų gyventojams didelio džiaugsmo.

SKAMBINTI: 416-232-2112/403

ADRESAS: 5 Resurrection Rd., Toronto, ON M9A 5G1

tinklapis: www.labdara.ca; el-paštas: finance@labdara.ca
LABDAROS fondas išrašo pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių

"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"

**Lougheed Funeral
Home**

Žmonės, kurie atjaučia kitus

Sudbury

Ontario

Iškilmė Kanados kankinių šventovėje Midlande

Metinė Lietuvos kankiniams pagerbti šventė Midlane, ON, š.m. rugpjūčio 24 d. Viršuj – tikintieji su kunigais prie lietuviško kryžiaus, pastatyto šalia šventovės; apačioje dešinė – Šiluvos Mergelės Marijos keliaujantis paveikslas ir Kanados lietuvių jubiliejinė Šiluvos Marijos vėliava

Ntrs. K. Poškaus

Kanados lietuviai kasmet rugpjūčio viduryje keliauja į Midlande, ON, esančią Kanados kankinių šventovę pasimelsti už Lietuvą ir pagerbti Lietuvos kankinius, kurių garbei garbingiausioje vietoje prie šventovės stovi lietuviškasis kryžius. Šiais metais tos iškilmės buvo rugpjūčio 24, sekmadienį, bet išsiskyrė iš kitų metų iškilmių tuo, kad buvo šventovėn atgabentas Kanadą lankantis jubiliejinis Šiluvos Mergelės Marijos paveikslas ir Mišios buvo aukojamos Marijos garbei.

Iškilmės pradėtos įprastine tvarka lauke 2.30 v.p.p. Kryžiaus keliu, kuriuo vedė prel. J. Staškevičius. Po to Vytauto Pečiulio vadovaujama vėliavų eiseną žengė šventovėn. Ją sekė kunigai su vysk. Paulium Baltakiu, OFM, Kanados lietuvių jubiliejinė Šiluvos Marijos vėliava, kurią nešė Antanas Samsonas su Reginos Choromanskytės ir Birutės Samsonienės palyda, ir jubiliejinis Šiluvos Marijos paveikslas, kurį nešė Rūta Rėkutė, Rasa Aleknevičiūtė, Veronika Jonuškaitė ir Rimas Rėkus. Skambėjo Marijai ir Kristui skirtos giesmės, kurias atliko Deimantės Grigutienės vadovaujamas bendrasis choras.

Vyskupui pasiekus altorių, buvo iškilmingai pašventinta Kanados lietuvių jubiliejinė Šiluvos M. Ma-

rijos vėliava, kuri bus vėliau nugabenta į Šiluvą ir ten palikta kaip ženklas Kanados lietuvių meilės Šiluvos Marijai. Vyskupas pasmilkė jubiliejinį Šiluvos Marijos paveikslą ir pradėjo Mišias, kurias su vyskupu concelebravo: prel. Edmundas Putrimas, prel. Jonas Staškevičius, kleb. Augustinas Simanavičius, OFM, kleb. Vytautas Staškevičius, kun. Kazimieras Kaknevičius ir svečias iš Lietuvos kun. Aušvydas Belickas. Mišių skaitinius skaitė Lina Verbickaitė-Sawitz, o Evangeliją – kun. V. Staškevičius. Pamokslą pasakė vysk. P. Baltakis, iškeldamas Marijos svarbą mūsų ir Lietuvos bei viso pasaulio gyvenime.

Mišių aukas nešė Adolfas Kanapka ir Rūta Poškienė, o visuotines maldas skaitė Jūratė Batūrienė. Komunijos metu vieną solo giesmę giedojo Austė Grigutytė. Mišių pabaigoje prieš palaiminimą Šiluvos Marijos jubiliejaus komiteto Kanadoje pirmininkas Antanas Samsonas vyskupui įteikė jubiliejinį žymenį.

Mišioms pasibaigus, visa eiseną su vėliavomis pasuko lietuviškojo kryžiaus link. Ten vyskupas sukalbėjo Lietuvos kankiniams skirtą maldą, o visi bendrai sugiedojo *Marija, Marija* giesmę ir Lietuvos himną. Iškilmės užbaigtos bendra nuotrauka prie lietuviškojo kryžiaus. **Dlv.**

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington

(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)

Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")

(905) 333-5553

TAIP PAT PRIIMA PACIENTUS TORONTE - 2373 BLOOR ST.W.

LITHUANIAN TRANSLATIONS

VERČIU ĮVAIRIUS DOKUMENTUS

- iš anglų į lietuvių ir iš lietuvių į anglų kalbą
- vertimus tvirtinu savo antspaudu ir parašu

DALIA MILMANTAS - 416.237.0568

Akredituota vertėja prie Imigracijos ir pabėgėlių tarybos (Immigration and Refugee Board)

HomeLife Realty
Plus Ltd.
2261 Bloor Str. W.
Toronto, Ont. M6S 1N8

NIJOLĖ B. BATES

Tel. (416) **763-5161**

Fax: 416 763-5097

Prašau kreiptis visais namų
pirkimo-pardavimo reikalais.
Patyrimas šioje srityje nuo 1987 m.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

Kviečiame bendradarbiauti - laukiame ir spausdiname įvairius straipsnius:

- tautinės-krikščioniškos minties straipsnius...
- išeivijos gyvenimą liečiančius rašinius, pranešimus, pasisakymus, veiklos kronikas, atsiminimus, laiškus, nuotraukas, poeziją...

- apsakymus, knygų, filmų recenzijas, koncertų, baliaus aprašymus, juokus, anekdotus...
- naujienas iš Lietuvos, Kanados ir kitų kraštų...

Medžiagą siųsti redakcijai adresu: "Tėviškės žiburiai", 2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 • Faksas: 905-290-9802 • E-paštas: tevzib@rogers.com

TORONTONT

Anapilio žinios

• Rugpjūčio 29, penktadienį, iš Lietuvos kankinių šventovės Šv. Jono lietuvių kapinėse palaidota urna sudegintų palaičių a.a. Irenos Ambraškienės, 79 m. amžiaus, mirusios birželio mėnesį Arizonoje, JAV.

• Rugsėjo 5 yra pirmasis mėnesio penktadienis. Ta proga Lietuvos kankinių šventovėje Mišios bus ir 3 v.p.p., o po Mišių – šv. Valanda prie išstatyto Švenčiausiojo.

• Lietuvos kankinių šventovėje sekmadieninės Mišios grįš į savo įprastinę tvarką rugsėjo 14, sekmadienį. Tą dieną jau bus aukojamos dvejios Mišios: 9.30 val. ryto ir 11 val. ryto.

• Po vasaros atostogų parapijos chorai pradės savo repeticijas ir giedojimus Mišiose rugsėjo 14, sekmadienį. “Angeliukai” giedos per 9.30 v.r. Mišias, o suaugusiųjų choras – per 11 v.r. Mišias.

• Primename, kad Toronto arkivyskupija savo tinklalapyje yra įdėjusi puslapį apie Šiluvos jubiliejų Kanadoje. Tinklalapio adresas yra: www.archtoronto.org.

• Lietuvoje Šiluvos 400 metų sukaktuvinėje iškilmėje Šventajam Tėvui atstovaus Kölno arkivyskupas kard. Joachim Meisner.

• Vysk. Jonas Ivanauskas yra susitaręs su Lenkijos palydovine televizija TRWAM perduoti iš Lietuvos užsienin Šiluvos 400 metų sukaktuvines iškilmes pradedant rugsėjo 14, sekmadienį, 12 v.r. Lietuvos laikui, o mūsų laikui – 5 val. ryto.

• Lietuvos televizija rugsėjo 7, sekmadienį, 12 val. (mūsų laikui 5 v.r.) rodys pop. Jono Pauliaus II apsilankymo Šiluvoje XV metinių minėjimą, kurio metu bus atidengtas jam skirtas paminklas. Taip pat rugsėjo 14, sekmadienį, 12 val. (mūsų laikui 5 v.r.) bus rodomos Šiluvos 400 m. sukaktuvinės iškilmės. Visa tai bus galima matyti pas mus ryšiatinkliu (internetu) per Lietuvos televizijos tinklalapį www.lrt.lt.

• Žodis tarp mūsų knygelių rugsėjo-spalio laidą platina A. Augaitienė sekmadieniais parapijos salėje.

• Anapilio knygyne galima įsigyti *Lithuanian Heritage* žurnalo liepos-rugpjūčio laidą.

• Šių metų rugsėjo 28, sekmadienį, bus švenčiama mūsų parapijos 80 metų gyvavimo sukaktis. Iškilmės prasidės 3 v. p.p. eiseną su Švenčiausiuoju iš šventovės į kapinių koplyčią. Tėn bus palaiminimas Švenčiausiuoju ir vėl grįžtama į šventovę. Šventovėje bus Mišios, o po Mišių – 5 v.p.p. bus iškilmingos vaišės su programa Anapilio salėje. Bilietus į vaišes jau platina sekmadieniais parapijos salėje Regina Celejewska. Kito mis dienomis prašome jai skambinti į namus tel. 416 231-8832.

• Mišios rugsėjo 7, sekmadienį: 10 v.r. už a.a. Bronių Liškauską; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje rugsėjo 7, sekmadienį, 10.30 v.r. už a.a. Justiną Hiršą; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje, rugsėjo 6, šeštadienį, 3 v.p.p. už Gailevičių ir Klemkų šeimų mirusius.

Prisikėlimo parapijos žinios

• Ateinantis penktadienis ir šeštadienis yra mėnesio pirmieji. Pirmą mėnesio penktadienį 7 v.v. vyksta Mišios, o po Mišių šv. Valanda prie Švenčiausiojo su palaiminimu. Prieš Mišias klausoma išpažinčių. Pirmą mėnesio šeštadienį Gyvojo rožinio draugijos nariai kalba Rožinį 10.30 v.r. ir dalyvauja Mišiose 11 v.r.

• Santuokos sakramentą praeitą šeštadienį priėmė Aidas Batūra su Audra Valadkaite. Santuokai ruošiasi Lesley Gailė Miniotaitė su Peter Hug.

• Pakrikštyta: Isabella, Marcia ir Richard Rost dukrelė.

• Pasibaigus vasarai, parapijos vaikų choras pradeda repeticijas rugsėjo 7 d., po 10.45 v.r. Mišių, “Volungės” choras pradeda repetuoti šį penktadienį, rugsėjo 5, 7 v.v., o šventovėj giedos šį sekmadienį per 10.45 v.r. Mišias. “Retkartinis” parapijos choras repetuos rugsėjo 21 d., 9.30 v.r. ir po repeticijos giedos 10.45 v.r. Mišiose.

• Rugpjūčio 27 d. palaidotas a.a. Balys Čižikas, 88 m. Paliko žmoną Genę. Rugpjūčio 28 d. iš laidotuvių namų su malda palydėta Marija Gibson, 95 m. Paliko sūnus Antaną, Petrą, Juozą ir dukrą Fran su šeimos. Rugpjūčio 29 d. palaidota Dana Loreta (Žabaitė) Gowda, 54 m. Paliko mamą Kazimierą ir brolius Algį ir Romą.

• Šeimos ir artimųjų tarpe Birutė ir Vytautas Biretos pamirėno savo vedybinio gyvenimo 50-tąją sukaktį, o Algis Simanavičius gausios šeimos ir giminių tarpe atšventė savo 80-tąją gimtadienį.

• Pradėta vaikučių registracija Pirmos Komunijos pasiruošimo pamokoms. Seselė Paulė paruoš vaikučius Pirmai Komunijai, kurios iškilmės vyks ateinančių metų gegužės mėnesio pirmą sekmadienį.

• Žodis tarp mūsų rugpjūčio ir rugsėjo mėnesių knygutės yra padėtos šventovės prieangyje. Kasdieniai mąstymai pagal dienos Mišių skaitinius padeda geriau suprasti šv. Raštą ir prisitaikyti sau. Kaina \$5.

• Parapijos biblioteka, pradedant rugsėjo mėnesiu, veiks pirmą ir trečią mėnesio sekmadienį, nuo 10 v.r. iki 12 v.d. Bibliotekai vadovauja Gitana Judvytė.

• Mišios sekmadienį, rugsėjo 7: 8 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius; 9 v.r. už a.a. Vytautą Smervicką ir sūnų Vytautą; 10.45 v.r. už a.a. Algį Strumilą, už Skrinškų, Viskontų ir Arštikaičių šeimų mirusius, už a.a. Vladą Stabačinską; 12.15 v.d. už a.a. Nijolę Racevičienę ir šeimos mirusius.

PARDUODAMI du sklypai Širvintų rajone, 46 km nuo Vilniaus. Ideali vieta privačiam poilsiui. Abiejuose sklypuose yra elektra, geras privažiavimas. Skambinti tel. +370656 56546, arba rašyti el.paštu puraniene@gmail.com.

ATLIEKAME visus vidaus ir išorės namų remonto darbus, statome “decks” ir dedame “patios”. Skambinti Vytautui tel. 905 272-2016 arba 647 400-1153 (cell). Vokiškas patyrimas.

Lietuvių Namų žinios

• LN Kultūros komisija rugsėjo 7, sekmadienį, 1.30 v. p.p. rodo pirmąjį šio sezono filmą *Vilius Orvydas*. Tai dokumentinis V. Landsbergio sukurtas filmas apie įžymaus Žemaitijos tautodailininko skulptoriaus unikalų akmens skulptūrų muziejų, kuris tapęs Europos turistus traukiančia vieta. Vilius Orvydas rinko didžiulius įvairių formų Žemaitijos laukų akmenis, juos originaliai paversdamas įvairiais mitologiniais, religiniais kūrinių. Vilius Orvydas iki paskutinės trumpo gyvenimo dienos, 40 metų kūrė savo meną net tapdamas pranciškonų vienuoliu. Pageidaujantieji gauti Kultūros komisijos filmų katalogą prašomi skambinti 416 769-1266 arba rašyti vkulnys@hotmail.com. **VK**

Maironio mokyklos žinios

• Rugsėjo 13 d. grįžtame į mokyklos suolus. Tikimės, kad visi pilni vasaros išpūdžių ir gerai pailsėję! Nauji bei neužsiregistravę mokiniai galės registruotis 9 v.r. Visi rinksis auditorijoje 9.30 v.r. Pamokos baigsis 12 v.d.

• Dėkojame prel. Edžiui Putrimui už DVD juosteles – “Dainuokime Karaoke” – lietuviškai ir “Neregėta Lietuva” – pristatymas. Dėkojame KLB švietimo komisijai, kuri per V. Biretą parūpino mokyklai naujų vadovėlių.

• Jeigu kas norėtų akompanuoti pianinu muzikos pamokų metu prašomi kreiptis į mokyklos vedėją Virginiją Zubrickienę, tel. 905 271-6859.

• Mokyklos adresas – 70 Mattice Ave. (tarp Bloor ir Kipling g.). **Živilė**

AUKOS

Šv. Jono lietuvių kapinėms aukojo: \$50 – S. Gotceitienė; \$30 – I. Jankutė iš Klaipėdos.

Kun. A. Lipniūno Jaunimo kultūros centrui \$100 aukojo V.Poškaitis.

Šiaulių universiteto Kanados auditorijos globėja doc. dr. Regina Kvašytė rugpjūčio 26 d. aplankė TŽ redakciją. Kalbininkė, kuri yra ir TŽ bendradarbė, skaitė paskaitą York universitete vykusiam tarptautiniame onomastikos (tikrinių vardų mokslo) kongrese, dalyvavo LN kultūros komisijos popietėje rugpjūčio 17 d.

Indijos misionierius prašo siųsti jam reikmenis: rožinius, statulėles, rašiklius, pieštukus ir taip paremti jo misiją. Jo naujas adresas: Fr. Paul Cruz, P.O. Box-691571, Kottiyam - P.O Kollam - 691 571, Kerala, India.

KATALIKŲ GIMNAZIJOS MOKYTOJA ieško išsinuomoti gyvenamąją vietą Toronte. Tel. 1 905 385-7278.

PUNIA

CONSTRUCTION LTD.

REMONTAI

vidaus ir išorės; 15-os metų patyrimas; profesionalus, kokybiškas darbo atlikimas.

Perkant ar parduodant namą verta paskambinti

ALVYDUI GRIGUČIUI

cell: (416) 560-0122

namų: (905) 848-9628

MONTREALQUE

Aušros Vartų parapija

Aušros Vartų parapijos choras rugsėjo 7 d. pradeda naują giedojimo sezoną. Choro vadovas ir vargonininkas – muzikas Aleksandras Stankevičius.

“**Rūtos**” klubo valdyba, kaip įprasta, paskutinį mėnesio trečiadienį (rugpjūčio 27) surengė gražias vaišes ši mėnesį gimusiems nariams. Buvo pasveikinti klubo nariai Genovaitė Kudžmienė, Petras Girdžius, o 90-ties metų sukaktį šventusiam Pranui Vapšiui buvo prisegta gėlytė. Taipogi buvo pasveikintas rugpjūčio mėnesį gimęs Aušros Vartų klebonas kun. G. Mioldažis. Klubo pirm. Hilda Lapinienė paskaitė humoristinį rašinį ir pakvietė dalyvius sugiedoti *Ilgiausių metų*. Klubas turi labai gerą, darbščias šeimininkes Janiną Blauzdžiūnienę ir Silviją Burkšaitienę, kurios klubo narius karts nuo karto pavaišina skaniais lietuviškais patiekalais. Dalyviai praleido malonią popietę, pabendravo. **DS**

Šv. Kazimiero parapija

Parapijos choras rugpjūčio 31 d. pradėjo veiklą po vasaros atostogų. Chorvedys Aleksandras Stankevičius kviečia visus prisijungti prie parapijos choro. Taip pat jis kviečia dainininkus sugrįžti ar prisijungti prie Montrealio lietuvių choro. Jis ruošiasi išleisti naują CD kalėdinių giesmių lietuvių, anglų ir prancūzų kalbomis. Kalėdinis koncertas/lėšų rinkimas įvyks sekmadienį, gruodžio 7. Repeticijos ir registracija prasidės trečiadienį, rugsėjo 3, Aušros Vartų parapijos salėje, 6.30 v.v. vaikams, 7 v.v. suaugusiems. Repeticijos trečiadieniais.

Sekmadienį, rugsėjo 21, Šv. Elzbiotos draugijos pirmas susirinkimas ir kavutė po vasaros atostogų.

Šv. Kazimiero parapijos kėgliavimo klubo 2008-2009 sezonas prasidėjo pirmadienį, rugsėjo 1. Organizatoriai Haroldas Celtorius ir Stanley Rašytinis.

Ramunė Šileikytė susituokė su Sean Fisher šeštadienį, rugpjūčio 16, mūsų šventovėje. Jaunosios tėvai Danguolė ir Viktoras Šileikiai. Jaunojo tėvai Yvonne ir Jacques Tremblay. Jaunieji dirba ir gyvena Albertoj. **VL**

ADAMONIS CASTELLI INSURANCES
LABRECQUE, BROUILLETTE, CASTELLI INC.
1001 SHERBROOKE ST.E., SUITE 555, MONTREAL. QUE. H2L 1L3
TEL: 514-286-1985 FAX: 514-286-1981
Joana Adamonis A.I.B. Petras Adamonis C.I.B.

LITAS

Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

PRIMENAME, kad aprėminti skelbimai, kuriems reikalingas didesnis plotas, priimami vėliausiai iki ketvirtadienio 12 v.d., jeigu norima jį skelbti ateinančios savaitės TŽ numeryje.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Metinė prenumerata:

\$70 - reguliari (paprastu paštu) • \$120 - reg. (1 klasės paštu)

\$90 - garbės (paprastu paštu) • \$140 - garbės (1 klasės paštu)

Oro paštu į užjūrius - \$170, paprastu paštu - \$90 (Kan. dol.)

JAV: \$90 - reguliari, \$110 - garbės • \$150 - 1 klasės paštu

JAV prenumeratoriai atsiskaito JAV doleriais

Vardas, pavardė.....

Adresas.....

.....

.....

.....

Siunčiu prenumeratą.....dol., auką.....dol.

Laikraščio adresas: TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON, L5C 1T3, Canada

El. paštas: tevzib@rogers.com

Tel.: 905 275-4672 Faksas: 905 290-9802

Norintiems susipažinti TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI siunčiami nemokamai šešias savaites